

Reinsalu: see lubadus oli tõmmis

Intervjuust Isamaa ja Res Publica Liidu esimehe Urmas Reinsaluga selgub, et IRL-i valimislubadust „kodukulud alla” ei tohiks võtta päris sõnasõnalt. lk 2-3

Küberruumis laetakse relvi

Kui maailma riigid tegelevad juba mõnda aega küberkaitsevõime parandamisega, siis nüüd pöördub tähelepanu vastulöökkide andmise võime parandamisele. lk 8

Väino Sarnet: turumajandust õppisin raadiost

Erastamisagentuuri kunagise juhi Väino Sarneti sõnul räägivad poliitikud üht, aga mõtlevad hoopis muud. lk 9

KOMMID
JA
KONDOOMID

-25%

11.02 - 17.02.2013

PRISMA

Eesti Päevaleht

HIND EESTIS 1,15 EURO | VÄLISMAAL 2,10 EURO | NR 33 | REEDE, 15. VEEB RUAR 2013

ajaleht.epl.ee

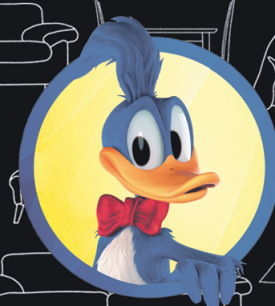
MUST MÜÜK

NELJAPÄEVAST ESMASPÄEVANI
14.-18. veebruar kogu kaup käibemaksu
võrra soodsamalt!

ASKO

asko.ee

Tallinna, Tartu ja Pärnu poed kauem avatud! L-P 10-18

SOTKA

sotka.ee

JUHTKIRI

Liiga väike toetus

Toimetulekutoetusteks ettenähtud summat on vähendatud nelja miljoni euro võrra seoses abivajajate arvu eeldatava vähenemisega, ütles 2013. aasta riigieelarve seletuskiri. Seda lauset oli imelik lugeda juba eelarveprojekti arutamise ajal. Praegu – pärast esimeste subsideerimata hinnaga elektriarvete kättesaamist – kõlab see veelgi kahtlasemalt, kuigi valitsuse loogikast on võimalik aru saada. Eelarve aluseks oleva prognoosi järgi väheneb Eestis töötus, aga töötud on kõige suurem toimetulekutoetuse saajate rühm. Peale selle on töötukassa makstav töötutoetus tõstetud 65 eurolt 101 eurole ning 1. aprillil ees seisev umbes viieprotsendine pensionide tõus võib ka pensionäridest toimetulekutoetuse saajate arvu vähendada.

Niisiis võib raamatupidamise järgi tänavune aasta tõepoolest mööduda nii, et valitsus saab raporteerida toimetulekutoetuse saajate arvu vähenemisest. Tegelikult ei ole asi niisama kena, sest see toetus – nimest hoolimata – ei taga ju õiget toimetulekut. Toimetulekutoetuse määr, mis on 2013. aastal esimesele leibkonnaliikmele 76,7 eurot kuus ja järgnevatele 61,36 eurot kuus, ei kata ju isegi 2011. aasta toidukorvi minimaalset maksumust, mis oli 85,4 eurot kuus.

Valitsus pareerib kriitikat jutuga sellest, et toimetulekutoetus on viimane abinõu, see peabki väike olema, et motiveerida selle saajat tööd otsima, mitte abirahast elama. Põhimõttena on see jutt õige, aga toetuse praeguse määra juures kõlab väga küüniliselt, sest 76,7 eurot kuus ei ole summa, mis võimaldab inimesel oma tööjõudu säilitada ja taastada. See ei ole summa, mille abiga oleks võimalik vaesusest välja viivate töökohtade pärast konkureerida ja vaesusest välja rabeleda.

2010. aastal tehtud uuringu tarbeks intervjueritud sotsiaaltöötajad rõhutasid kõik toetuse ebapiisavust ning suurendamise vajadust. „Toetuse ühekordse või järkjärgulise tõstmisega tuleks kindlustada olukord, kus toetust vajavatele leibkondadele tagatakse vähemalt absoluutse vaesuspiiriga võrreldav sissetulekute tase,” ütlevad TÜ teadurid Avo Trumm ja Kairi Kasearu selles uuringus, mis ei ignoreeri sugugi ka valitsuse tähtsustatavat töömotivatsiooni valukohta. OECD soovitab oma hiljutises Eesti sotsiaaltoetuste süsteemi analüüsis samuti toimetulekutoetuse suurendamist ja samal ajal inimest ennast vaesusest pääsemiseks tegutsema panevate nõuete tugevdamist.

Ka meie valitsusel on aeg lõpetada teesklemine, et toimetulekutoetuse praegune suurus on piisav. ●

REPLIIK

Su üle „piiks” valvaku!

Skeptik Martin Vällikule hakkab vastu Eesti hümn kolmas salm, kus soovitakse, et Eesti üle valvaks jumal. Pole siin mingit religiooset ajupesu vaja. Sestap arvab ta, et „jumalasalmi” ajal võiks vait olla. Vällikule enda vaikimisest ei piisanud, nüüd kutsub ta üles ka teisi kolmandast salmist viilima. Tegelikult on muusikamaailm sobimatute väljendite küsimuse lahendanud. Sinna peale lastakse „piiks”. Võib ju ka ise laulda – piiks! – ja edasi leelotada. Saab ka põnevamalt lahendada. Eesti räppar Abraham, kelle laulutekstides on sobimatuid väljendeid ohtralt, tootis raadiokõlbliku versiooni, asendades piiksu hüüatusega „Rein Lang!”. Kultuurne. ● **Priit Simson**

Lk 10: Harry Tuul: Eesti majandus on jõudnud toetussõltuvusse
Hanno Kindel: Inimene on karjaloom, ta vajab maratoni

ESTONIAN AIRI TULEVIK SELGUB NÄDALA ALGUL

Valitsus ootab lennufirmalt Estonian Air lõplikku restruktureerimisplaani järgmise nädala alguseks, kinnitas majandusminister Juhan Parts. „Kui see esitatakse ettevõtte restruktureerimise

se plaan meid rahuldab mõnede komponentide osas, siis me oleme valmis tõsiselt kaaluma kapitalipaigutust,” ütles Parts eile valitsuse pressikonverentsil. **EPL**

PRESIDENT

Keskerakonna fraktsioon esitas eile riigikogule seaduseelnõu, mis annaks presidendi valimise õiguse rahvale. Reformierakond eelnõu ei toeta, sest presidendi võimu sellega ei muudeta. **ERR**

Urmas Reinsalu kodukultustilleerisime oma pro

Loosungi „Kodukulud alla” mõtte tõi IRL erakonna esimehe sõnul esile valijalepingus.

Programmis ettevõetu on Urmas Reinsalu kinnitusest alandanud konkreetseid kodukuluseid.

Reinsalu tõdemus: „Maailmaturu energiakandjate sisendihinnad ei ole riiklikult kontrollitavad.”

Intervjuu

Urmas Jaagant
reporter

●● **Kuidas teie enda kodukulud on detsembriga võrreldes muutunud?**

Minu kodukulud moodustavad prügi-, vee- ja elektrihiinast. Elektrihiinast oli mul absoluutarvudena detsembriga võrreldes veidi üle viie protsendi suurem. Kuna detsember oli jaanuarist külmem, siis arvan, et nominaaltõus on keskmiselt 16 protsenti.

●● **Seega olid teie kodukulud suuremad kui eelmise aasta lõpus.**

Jah, minu elektriarve oli suurem, loomulikult.

●● **Kuidas see paistab teie valimisloosungi „Kodukulud alla” valguses?**

Ma arvan, et see on Eesti inimeste jaoks väga tõsine probleem. Eestis on maailma riikidega võrreldes koduomanike osakaal keskmiselt väga suur. Koduomanike seas on ka väga väikese sissetulekuga inimesi, eakaid inimesi. Seetõttu kodukuludega, nende probleemidega tegelemine on hästi tõsine ja keskne teema.

Oleme välja pakkunud paketi lahendusi, kuidas inimese kodukuluseid leevendada. Sellel paketil on mitmed elemendid. Kõige suurema mõjuga on küsimus sellest, et meie eluasemefond on amortiseerunud ja suure tarbimisega. Kodukulud on kahtlemata seotud ka veega. 2010. aastal jõustus monopolide hinnakujunduse seadus, mille mõju on see, et hinnatõus oli blokeeritud.

●● **Kuidas inimesed teie loosungit peaksid nägema selle kõrval, kui nad vaatavad oma arveid? Kodukulud ei ole vähenenud, vaid on kasvanud.**

On rida kodukuluseid, mida riik saab mõjutada ja mida me oleme pidanud oluliseks. Ma arvan, et oleme suutnud teha tööd, millel on tulemus.

Kodualune maa on Tallinnas maamaksust vabastatud. Loomulikult ei meeldi kellelegi maksta suuri arveid. Inimeste jaoks, kellel on väike sissetulek, on tõsine probleem, kui sisendi hinna kasvamisest talvisel perioodil kulu kasvab. Seetõttu peame otsima neid meetmeid, mis on riigi käsutuses, et hinnatõus, mis tuleb sisendhindadest, ei oleks selline probleem. Sisendhindade tase ei ole maailma vabaturu tingimustes riiklikult kontrollitav. Ainus, mis võimalik on see, et monopolsetele ettevõtetele ehitada kõrvale konkurentsi.

●● **Ma saan aru, et te räägite sellest, mida saab ette võtta, et hinnad tõuseksid vähem. Muidugi ei ole meil võimalik mõjutada näiteks naftahinda. Aga kas see lubadus sai siis valesti öeldud, kui lubasite kodukuluseid alla viia?**

Meie sõnum on väga lihtne – mis puudutab Eesti perede toimetulekut, siis see on tõsine teema. Me tegeleme sellega ja meil on oluline rida programme, mida oleme ellu viinud

lepingust valijaga, kus kõik on kirjas?

Lepingu soovisime teha võimalikult konkreetse. Erakondade programmid on üsna mahukad, kümnetes lehekülgedes. Proovisime destilleerida oma programmist olulisemad teemad võimalikult lihtsaks, arusaadavaks ja mõisteta- vaks. Loosungi mõte on see, et annab edasi eesmärgi, mida taotleme. See eesmärk on, et kodukulude programmi realiseerida. See on selgelt mõeldav, seda on võimalik hinnata, kas oleme seda täitnud. Õiglane ongi hinnata ja vaadata seda loosungit programmi valguses.

●● **Kuna te esitate juba aruanet valijatele, siis seega tunnete, et olete täitnud loosungit „Kodukulud alla”?**

Kodukulude programmis ette võetud tegevused on loomulikult alandanud konkreetseid kodukuluseid. Kes on Kredexi energiasäästu meetmest osa saanud, nendel on keskmiselt 39% elamute soojakulud vähenenud. Mis puudutab maamaksust vabastamist, siis on rahandusministerruum välja võtnud, kui palju on inimestele seda maksuosa kätte jäänud.

●● **Üks asi, mille olete aruande järgi ära teinud, on teatud ruutmeetrite pealt kodualuse maamaksu vabastus. Täna (eile – U. J.) helistas mulle Viimsi elanik, kes ütles, et tema poeg peab vanaemalt kingiks saanud maatüki eest maksma varasema 201 euro asemel 389 eurot. Kodualuse maa maks on tal vähenenud, aga enamgi veel on tõusnud teiste maatükkide maks.**

Kas ta elab sellel maatükil? ●● **Sain aru, et mitte.** Kodualuse maa maksuvabastus oli põhimõtteline küsimus, mis kõneles sellest, et inimese elupaik ja seda ümbritsev maa

Urmas Reinsalu teeb murelikuks see, et

oleks maksust vaba. Ega me ei lubanud ärimaa maksureformi. Kui me üleriigilist seadusemuudatust ei oleks jõustanud, oleks üldine maamaksu tõus puudutanud inimesi oluliselt valusamalt.

●● **Põhirõhk on siin ikkagi sõnal „kulud”. Kes ikka vaatab lahus oma kodualuse maatüki kuluseid ja teise maa kuluseid, see on üks rahakott, kust need kulud lähevad.**

Üle 10 miljoni euro on kodualuse maa maksuvabastuse reaalne mõju. Need on matemaatilised näitajad.

●● **Korterimajade soojustamisest – te vahetasite küttekulud laenumaksete vastu. Kas laenumakse tasumine ühistule ei ole kodukulu?**

Laenumakse on tähtajaline. Suurt osa sellest on Kredexi programmiga riigi poolt toetatud. Laenu maksmise tähtaeg lõpeb, mingil hetkel on laen makstud ja korteri väärtus on kasvanud. See raha,

Täna digilehes

- Folklorist: inimesed arvavad, et ma kogun nõiakunsti
- Island plaanib interneti-tsensuuri pornograafia leviku peatamiseks

TARTU TASKU KESKUS TAHAB LAIENEDA

Tartu volikogu algatas detailplaneeringu, et kaaluda Emajõe Ärikeskuse AS-i ettepanekul Tasku keskusele kuni kuuekorruselise juurdehitise rajamise ja maaliinide bussijaama ümberehitamise võimalusi. Planeeritava ala suurus on ligi 3,2 hektarit. Bussiterminali kavatakse laiendada ja selleks parima lahenduse leidmiseks korraldatakse arhitektuurivõistlus. **EPL**

mise võimalusi. Planeeritava ala suurus on ligi 3,2 hektarit. Bussiterminali kavatakse laiendada ja selleks parima lahenduse leidmiseks korraldatakse arhitektuurivõistlus. **EPL**

RIIGIKOHUS ARUTAB SAVISAARE JA KOFKINI KAEBUST

Riigikohus otsustas võtta menetlusse Keskerakonna esimehe Edgar Savisaare ja äri-mehe Aleksander Kofkini kaebuse, milles nad süüdistavad Põhja ringkonnaprokuratuuri mit-

mes rikkumises. Asi puudutab prokuratuuri huvi Savisaare 173 000-eurose laenu vastu, mille ta võttis Liechtensteini äri-mehelt Peter Kaiserilt, ja Šveitsi saadetud õigusabitootlust. **Delfi**

Alude loosungist: programmi arusaadavaks

maailmaturu mõjul kulud suurenevad, valijaile antud lubaduse täitmisea tal muret ei ole.

Foto: Tanel Meos

mis enne kulus soojaettevõttele maksmiseks, jääb inimestele alles. Idee, et ühistud majad korda teevad, on väga mõistlik. Inimeste toimetulekule on sellel olnud reaalne mõju. Laenukoormus on võimalik planeerida nõnda, et ei ületa seda kokkuhoitava soojakulu.

●●Kui saadate inimestele aruandeid, kus ütlete, et olete sealsed punktid täitnud ja olete lubadusi pidanud, siis miks on IRL-i lubadust täitmine üldse teemaks?

Kaugeltki mitte kõik ei ole tehtud. Parlamendil täitus põõripäev – kaks aastat. Rahvakogus on olnud ettepanekuid, et poliitikatel peaks olema aruandluskohustus inimeste ees. Seda me tegime ja millal siis veel, kui mitte poole valitsusaja pealt. Oli meie valik anda välja konkreetne pakett lubadusi, mida on võimalik hinnata. Toona oli palju kõhklejaid, et mis siis juh-

tub, kui jääme opositsiooni. Aga me uskusime, et leiame inimeste toetuse, võtsime riski ja oleme kahe aasta jooksul lepingus toodud sätteid ellu viia.

Me ei taha oma poliitikaga inimestest kõrvale hoida. Me ei taha rajada poliitikat sellele, et inimesed unustavad, mida me lubasime. Ma võin kinnitada, et töötame selle programmi, mida oleme lubanud, ja plaanime ka täiendavaid ettepanekuid.

●●Kui saaksite uuesti sõnastada selle valimisloosungi, kas teeksite selle teisiti?

Ma kirjutaksin sellele valimislepingule täpselt sellise, nagu see on, julge südamega alla ka täna.

●●Lepingule küll, aga kas ka loosungile?

Me täidame valimislepingut. Loosungid annavad lepingu ideed edasi, aga need on peegeldused lepingust. Leping on see, mille oleme valijate-

ga sõlminud ja mida peame ellu viima.

●●Kasutasite ennist väljendit destilleerima. Et inimesed petmist näevad, tuleb äkki sellest, et loosungis esitati olulised mõtted liiga kokkusurutuna?

Valimisleping? Ei, ma arvan, et lepingus olid ideed üsnagi konkreetselt ja arusaadavalt ära toodud. Leping kõneles kortermajade soojustamisest, kodualuse maa maksu kaotamisest, lasterikaste perede kodutoetuse programmist.

●●Nii et kuigi statistikaameti andmed näitavad eluasemele tehtavate kulude suurenemist, võite praegu öelda, et see ei ole õigustatud kriitika, mis on teile osaks saanud?

Inimeste mure on õigustatud. Poliitikute ülesanne on muredele vastused leida. IRL töötab nende lahendustega, mis me välja pakkusime. Pidasime seda väga oluliseks teemaks ja võtame sellega tegelemise osas vastutuse. ●

Aruanne ja statistika

IRL-i „Lepingu täitmise aruanne“ sisaldab viit punkti, mida erakond on enda kinnituse suutnud lubatust juba kahe aastaga täita. Punkt 3 ütleb: „Et kodudega seotud kulud alandada, lubasime vabastada kodud maamaksust ning kütetkulude vähendamiseks toetada korterelamute soojustamist ja ohjeldada monopolit.“

Statistikaameti andmetel on inimeste kulutused eluasemele märgatavalt kasvanud. Eluasemekulud suurenesid 2011. aastal 5,9% võrra ja 2012. aastal 9% võrra. Möödunud aasta detsembriga võrreldes oli käesoleva aasta jaanuaris tarbijahinnaindeksi peamine mõjutaja elekter, see oli kodudesse jõudnult keskmiselt 23,6 protsenti kallim.

ERR-i Moskva korrespondendipunkt jääb peagi vabaks

Rahvusringhääling pingutab, et avada korrespondendipunkt uuel aastal ka Berliinis.

Anna-Liisa Villmann
anna-liisa.villmann@epl.ee

Krister Paris jätkab Moskvast korrespondendina praeguse teadmise järgi kuni selle aasta lõpuni ning soovib seejärel kodumaale naasta, selgitas ERR-i juhatuse esimees Margus Allikmaa. „Tema asemele leitakse inimene konkursiga, mille korraldame septembris või oktoobris. Esmalt toimub see meil majasiseselt. Kui see tulemust ei anna, korraldame laiema konkursi,“ lausus Allikmaa.

„Mis minusse puutub, siis tuleb leida lahendus, mis sobiks tööandjale ja perekonnale kõige paremini. Kindlasti ei tohi tekkida olukorda, kus Moskvasse jääb lihtsalt auk,“ kommenteeris Paris ise oma otsust kolida koos lasteaialise lapse ja abikaasaga Eestisse tagasi.

Berliin on ikka küsimärk

Paris soovib neile, kes tahavad Moskvast ajakirjanikutööd teha, palju avatud meelt. „Stereotüüpidega siia tulles pole raske leida neile kinnitust ja jääda seetõttu ilma hoopis laiemast pildist. Väike irooniatunnetus ei teeks paha – nii mõndagi krõbedat väljendit tuleb siin dekodeerida mitmel tasandil. Olen saanud taas kinnitust sellele, kui mitmepalgeline on Venemaa, ja isegi üllatunud, kui aktiivne mõttevahetus siin käib. Raskem pool on kõikjal ahistavad filmimis- ja muud piirangud ning kohutav liiklus,“ lausus ta.

Eialgu pole kindel, kas tuleb juurde uusi korrespondendipunkte, kuigi ERR-il on plaanis edaspidi oma töötaja

saata nii üle lahe soomlaste juurde kui ka Saksamaa pealinna. Helsingi ja Berliini korrespondendipunkti avamine on Allikmaa sõnul ERR-i arengukavas olnud alates 2010. aastast ja mitteametlikult omavalitselises juttudes veelgi varem. „Alati on nende plaanide juures seisnud märke „täitmise eelduseks on eelarvelise eraldise täiendav kate“. Lahtiseltatut tähendab see, et me ei suuda neid korrespondendipunkte avada olemasoleva toetuse juures,“ ütles ta.

Allikmaa sõnul pole ERR-i eelarve viis aastat kasvanud. „Kui täpne olla, siis selleks aastaks saime küll katte palkade taastamiseks ja pisut raha eraldati ka ETV2 programmi uute saadete rahastamiseks. Aasta

Parise asemik leitakse konkursiga, mis esialgu korraldatakse majasiseselt.

varem oli meie eelarves kasvuna käsitletav ühekordne toetus olümpiaülekanneteks. Kõik see kokku ei ole meie eelarvet kasvatanud tasemeni, mis võimaldaks avada uusi korrespondendipunkte Helsingis või Berliinis,“ lausus ta.

Allikmaa lisas, et järjekordne taotlus Berliini korrespondendipunkti rahastamiseks esitati 2014. aasta eelarvesse. Helsingisse laienemine jääb idee tasandile. „Soomes töötab palju eestlasi ja Eestis palju soomlasi, kes jälgivad kindlalt ka ETV uudistesasteid. Oleks ju igati loogiline, et meil on oma korrespondent Helsingis. Seni oleme olulistel hetkedel saatnud oma korrespondente Helsingisse ja mujale Soome, viimasel ajal ka Rootsi, aga see ei ole kaugeltki piisav,“ märkis ta. ●

LAUPÄEVAL, 16. VEEBRUARIL SAABUB MÜÜGILE

„NÄITLEJA JOLLER“

VAID **4,99€** FILM!

+1,15 € PÄEVALEHE VÕI LP EEST

Info ja tellimine: eestifilm.epl.ee

25-aastane Saaremaa merikotkas leiti Lätis

Naabri juures. Läti kotka-meis Jānis Kuze andis eile Eesti kolleegidele teada Kuramaal Kolka neemel kotkaste toitmiseplatsil pildile püütud merikotkast. Linnu parema jala küljes ilutses Eesti sini-valge riigirõngas kirjaga „ESTONIA MAT-SALU 037” ja vasaku jala kül-

jes puna-valge numbrikoodita aastarõngas.

Selgus, et tegu on kotkapojaga, kelle on 1989. aasta 17. mail Saaremaal Sõrve poolsaarel rõngastanud aastaid tagasi manalateele läinud kotka-meis Einar Tammur. Olavi Vainu rõngastuskeskusest vii-

tas, et senini polnud kotkas, kel on käsil juba 25. eluaasta, end veel kuskil näidanud. „Kuze sõnul on selle merikotka näol tegu Läti vanima linnuga läbi aegade, mis rõngastamise abil tõestatud,” osutas Vainu. Eesti merikotkaste vanuser-kordit hoiab Jõgevamaal pesit-

sev Vanaeit, kel täitub peagi 29 aastat.

Urmas Sellis Kotkaklubist arvas, et äsja avastatud eakal merikotkal Eestiga erilist sidet pole ning ilmselt on tegu Läti kolinud linnuga.

Esimene pilt õnnestus sellest parasjagu loomakorjuse-

ga maiustavast kotkast teha kohaliku Sliteresi rahvuspargi ornitoloogil Helmutis Hofmanisel eelmise nädala lõpul. Isendi päritoluni viis aga eile Läti loodusfilmimehe Maris Maskalansi tehtud foto. **• Ulvar Käärt**

Foto: Helmutis Hofmanis

OÜ Linnamäe Kodu Läänemaal Oru valla Linnamäe küla kaugküttepiirkonna võrguettevõtjana teatab kavatsusest alustada taastuvatest energiaallikatest toodetud soojusenergia tootmist, vähendada soojuse hinda ning sõlmida soojuse ostmise leping kuni 12 aastaks soojatootjatega järgnevatel seni teadaolevatel tingimustel:

- soojustoodangu aastane kogumaht 1700MWh;
- uue soojusseadme koguvõimsus 720 kW;
- kütusena kasutatakse taastuenergiaallikaid;
- käitis peab omama reservtootmisvõimsust muudel energiaallikatel;
- tootmine peab algama 1 aasta jooksul peale lepingu sõlmimist.

Huvitatud isikutel palume esitada soovivaaldu-
kus on toodud järgnev informatsioon:

- soojusseadmete kavandatud asukoht;
- kasutatavad kütused;
- põhi- ja reservsoojusseadmete võimsus;
- tootmistehnoloogia;
- müügivalmiduse tähtaeg;
- opereerija ärinimi ja registrikood

Avaldus palume esitada paberkindjal eesti keeles OÜ Linnamäe Kodu aadressil Linnamäe küla, Oru vald, Läänemaa 91001 **hiljemalt 15.03.2013. a.**

Lisainformatsioon: linnamaekodu@hot.ee

Käesolev teade on avaldatud informatsiooni kogumise eesmärgil ning ei ole avaliku konkursi väljakuulutamise ega kutse lepingu sõlmimiseks. Konkursi korraldamise või lepingu sõlmimise otsuse teeb OÜ Linnamäe Kodu lähtuvalt käesoleva teate alusel laekunud teabest.

Vabakond kiitis tegijaid

Eile andis vabauhenduste liit EMSL riigikogu valges saalis vabakonna aasta tegijatele mulluste suurte tegude eest diplomid ja lillekimbud. Auhinnad said Eesti Interneti Kogukond, „Teeme ära!” maailmakoristus, „Avatud külavärvad”, Johanna Maria Juhandi, MTÜ Abikäsi, Kristel Altosaar ning erikategooriates aasta hääl Silver Meikar ja aasta pioneer Hooandja.

Kandidaate oli vabakonnast üles seatud 90, nende hulgast vaidles laureaadiid välja EMSL-i nõukogu. Otsused ei tulnud lihtsalt, kuna kandidaate oli väga palju ja väga erinevatest valdkondadest, rääkis oma tervituskõnes EMSL-i juhataja Urmo Kübar.

Aasta vabauhendust Eesti Interneti Kogukonda tutvustas Maris Jõgeva kui parajalt lärmakat ja tasakaalukat ning spontaanset ja läbimõtlevat seltskonda, samas asjatundlikku ja oskuslikku läbirääkijat ka seadusloome juures.

Aasta teod

Teeme ära maailmakoristus ja MTÜ Kodukandi veetud „Avatud külavärvade” projekt nimetati mõlemad aasta tegudeks. „Avatud külavärvad” tõi 10 000 eestlast oma silmaga kaema, et elu maal on võimalik ja vahva, „Tee-

Johanna Maria Juhandi viis tunnelis tänavamuusikuna töötava naise kontserdisaali esinema.

Foto: Tanel Meos

me ära!” on nüüdseks jõudnud 96 riiki ja seitsme miljoni vabatahtlikku maailmakoristajani.

Johanna Maria Juhandi on särasilmne abiturient, aasta tegijate laureaadi hulgast ilmselt kõigi aegade noorim. Tema kandidatuuri seadis üles Urmo Kübar ise. Tähelepanu köitis see, et tüdruk lihtsa möödakäijana leidis, et tunnelis tänavamuusikuna töötav naine, tema looming ja laul väärivad paremat publikut, ja ta viis muusika selle õigesse kohta, kontserdisaali. Kuna selgus, et naine toidab tänavamuusiku palga-

ga oma kümme last, sai Johanna Maria kontserdikorraldamisest ka sotsiaalne projekt, mis publiku annetuste kaudu peret aitas.

Aasta ettevõtte MTÜ Abikäsi aitab tööturule erivajadusega inimesi ja pikaajalisi töötuid ning on kasvanud tagasihoidlikust ettevõtmisest suure mõjuga abikäeks.

Aasta avaliku võimu esindajaks nimetatud Tartu noorsooteenistuse juhataja Kristel Altosaar andsid kandidaadiks üles Tartu noored, kes nimetavad naist unistuste ametnikuks. **• Mari Sarv**

Uus sagedus lubab kiiret ja soodsat mobiilnetti

Mobiilivõrgu uue sageduse jagamine lubab soodsamalt pakkuda kiiret 4G-mobiilnetti, mis võib inimesteni jõuda sügisel või järgmise aasta alguses. Eile avas Elisa viimase operaatorina kiire 4G-võrgu, mis töötab nagu konkurentide omadki praegu sagedustel 1800 ja 2600 MHz, millest eriti viimane ei levi hästi siseruumides.

Kevadel peaks tehnilise järelevalve amet (TJA) avama konkursi uue madalama 800 MHz sageduse lubade jaoks, 800 MHz tagab hea levi ka sisetin-gimustes. Kuna selle sageduse jaoks on ka maapiirkondade leviga katmiseks vaja püstitada vähem maste, teeb see hinna tarbijatele soodsamaks.

Elisa võrgujuht Andrus Kaarelson ütles Eesti Päevalehele, et 800 MHz sageduse loa saamine lubaks ettevõtte pakkuda praegu kogu 3G-levialas uut kiirema neljanda põlvkonna mobiilset interneti. „See sobib hästi meie strateegiaga,” kinnitas Kaarelson. Elisa juhatuse esimehe Sami Seppäneni sõnul peaks 800 MHz võrk edu korral valmima sügisel või järgmise aasta alguses.

Algab „iludusvõistlus”

TJA avalike suhete peaspetsialist Anu Völma ütles, et praegu pole 800 MHz sageduse konkursi väljakuulutamise aeg veel teada. Eesti Päevalehele teadaolevalt peaks konkurss algama märtsis ja aprilliks peaks olema selgunud nn iludusvõistluse võitja, kes võtab kohustuse katta näiteks maapiirkonnad võrguga. Kui seda konkurssi ei vaidlustata, korraldatakse maikuus teistele operaatoritele ülejäänud litsentside oksjon.

„800 MHz sagedus ei suurenda iseenesest [mobiilse interneti] kasutust, küll aga parandab tehnika kättesaadavust. Mida madalam sagedus, seda paremini see levib,” ütles Tele2 pressiesindaja Hans Saarevelt. „800 MHz sagedusega on vaja suure maa-ala katmiseks mitu korda vähem saatejaamasid püstitada, mis hoiab teenuse hinna soodsas.”

Elisa juhi Seppäneni sõnuti on konkurentidel 4G-kliente 3000–4000, mis Tele2 pressiesindaja sõnul on õige suurusjärg. See teeb neljanda põlvkonna mobiilnetist praegu niisutoote, sest 3G-mobiilnetti kasutab Emori uuringu andmeil 49% elanikke. Uue 800 MHz sagedusega võib kiire 4G-interneti leviala ja kasutus saada sisse sama hoo, nagu mõni aasta tagasi 3G-võrk.

Neljanda põlvkonna mobiilside tehnilise nimetusega LTE pakub allalaadimiskiirust 30–70 Mbit/s, mis tähendab umbes ühe MP3-formaadis muusikapala laadimist sekundiga. Soodsaim 4G-ühendus on Tele2-l, kus 10-eurose kuu-tasu eest saab alla laadida maksimaalselt 5 GB. Elisa soodsa-ima, 13-eurose paketi mahupiirang on 50 GB. **• Hans Lõugas**

14.02.-6.03.2013

HEA JA EESTIMAINE

179
~~239~~ **25%**

Juust Kuninga Gouda Pidupäeva
 29%, Valio,
 200 g, 8,95/kg

449
~~589~~ **23%**

Jahutatud kanafilee,
 Tallegg,
 kg

SELVERI PAGARID

899
~~1199~~ **25%**

Šokolaadi-banaani unistus,
 Selveri pagarid,
 kg

049
~~065~~ **24%**

Rukkipala,
 Leibur,
 330 g, 1,48/kg

379
~~480~~ **21%**

hambapasta Repair & Protect
 Whitening, Sensodyne,
 75 ml, 50,53/L

229
~~330~~ **30%**

Köögipaber King Of Rolls,
 Daisy,
 1 rull

419
~~580~~ **27%**

Pesupulber Sensitive või Color,
 Mayeri,
 2 kg, 2,10/kg

1149
~~1655~~ **30%**

Mähkmed Comfort Fit Jumbo-pack Maxi(4),
 7-14 kg 60 tk/pk või Maxi+(5),
 10-16 kg 56 tk/pk, Libero, 0,19/tk, 0,21/tk

075
~~109~~ **31%**

Lastetoit, erinevad maitset,
 Pönn,
 190 g, 3,75/kg / 200 g, 3,95/kg

239
~~305~~ **21%**

Piimašokolaad Kalevipoege või
 Linda metspähklitega, Kalev,
 300 g, 7,97/kg

Foto: Rauno Voimär

Pöörlevas autos saab liiklusõnnetust kogeda

Kogemus. Turismimessil Tourest saab kogeda liiklusõnnetuses üle autokatuse rullumist. Maanteemuuseumi pöörleva auto atraktsioonis saab igaüks reaalselt tunda, kuidas turvavöö teda üle katuse rulluvas autos kaitseb. Saab proovida ka seda, kuidas katusele jäänud autost ohutult väljuda. EPL

Vaata videot digilehest
●●● ajaleht.epl.ee

Nutitelefonil omanikud, vaadake videot

Tallinna Linnaplaneerimise Amet

TEATAB

Eelteade

Tallinna Linnavalitsuse nimekomisjon on teinud ettepaneku määrata Haabersti linnaosas Kakumäe asumis Tallinna Linnavolikogu 07.02.2013 otsusega nr 11 kehtestatud Kakumäe tee 234, 234a, 238 ja Kakumäe tee 236 // Kiviranna tee 1 kinnistute detailplaneeringuga tekkivale uuele tänavale nimeks Mäepeere tänav. Eelnõuga saab tutvuda Tallinna Linnaplaneerimise Ameti koduleheküljel <http://www.tallinn.ee/est/ehitus/Kohanimemääruste-eelnõud>.

Lasnamäe Linnaosa Valitsus

TEATAB

Tallinna Linnavolikogu 17. juuni 2010 määruse nr 33 „Reklaami või teabe eksponeerimiseks ehitise pinna kasutusse andmise kord“ § 8 lõige 1, 4, 5, § 19 lg 1, § 20 alusel lähtudes Tallinna Linnavalitsuse 29.09.2010 korralduse nr 1463-k „Reklaami või teabe eksponeerimiseks Tallinna linnale kuuluva ehitise pinna otsustuskorras kasutusse andmise tasu miinimummäärade (alghindade) kehtestamine ja kooskõlas Lasnamäe Linnaosa Valitsuse põhimääruse § 8 lõige 1 antakse kasutusse otsustuskorras Selver AS-le (registrikood 10379733) tervikobjektina 3 ehitise pinda Läänemere tee 28 (2 pinda) ja Linnamäe tee 45a (1 pind) juures teabe-välireklaamkandjate paigaldamiseks. Lepingu tasu 134 eurot tervikobjekti kohta kalendrikuus. Lepingu kehtivus 01.03.2013-28.02.2016. Alus: Lasnamäe linnaosa vanema 11.02.2013 korraldus nr 1-15/30.

Lasnamäe Linnaosa Valitsus

TEATAB

Tallinna Linnavolikogu 17. juuni 2010 määruse nr 33 „Reklaami või teabe eksponeerimiseks ehitise pinna kasutusse andmise kord“ § 8 lg-te 1, 4, 5, § 19 lg 1, § 20 alusel lähtudes Tallinna Linnavalitsuse 29.09.2010 korralduse nr 1463-k „Reklaami või teabe eksponeerimiseks Tallinna linnale kuuluva ehitise pinna otsustuskorras kasutusse andmise tasu miinimummäärade (alghindade) kehtestamine ja kooskõlas Lasnamäe Linnaosa Valitsuse põhimääruse § 8 lg 1 antakse kasutusse otsustuskorras OÜ-le KINNISVARABÜROO UUS MAA (registrikood 10307231) ehitise pind Narva mnt ja Mustakivi tee ristil olevale asfaltplatsile teabe-välireklaamkandjate paigaldamiseks. Lepingu tasu 32 eurot kalendrikuus. Lepingu kehtivus tagasiulatavalt 01.02.2013-30.06.2013. Alus: Lasnamäe linnaosa vanema 13.02.2013 korraldus nr 1-15/32.

Teaduspreemiate saajad rõõmustavad Eesti teaduse elujõulisuse üle

Eile jagas riik eri valdkondade kõige silmapaistvamatele teadlastele preemiaid.

Kadri Ibrus
kadri.ibrus@epl.ee

„Ma olen juba mõnda aega arvanud, et inimesed on liiga head minuga,“ lausub kirjanudusteadlane Maie Kalda talle omistatud tunnustusest teada saades. Riigi teaduspreemiate jagamisel pälvis Kalda oma pikaajalise teadustöö, sihikindla ja süsteemse eesti kirjanduse kui protsessi uurimise eest nn elutööpreemia.

„Kui ma ise peaksin endale preemia andma, siis annaksin selle ühe oma pikema töö eest makaroonilisest luulest, mis ilmus raamatus „Mis mees ta on?““ ütleb Kalda.

Aukartustäratavalt pika ja produktiivse karjääriga Kalda sai oma viimase raamatu, mis oli Debora Vaarandist, valmis mõne aasta eest, kui oli 81-aastane. „Mul on hästi läinud, olen saanud nii pikalt töötada,“ leiab ta ja lisab, et tunneb suurt rõõmu eesti kirjandusteaduse elujõulisuse üle. „See on üks elav ja elus lugu. Järjepidevuse kandja tunne tekib küll.“

Mere tervis korda

Tehnikateaduste valdkonnas omistati preemia Tallinna tehnikaülikooli küberneetika instituudi juhtivteadurile, laine-tuse dünaamika labori juhatajale Tarmo Soomerele, kes uurib merelt tulevaid ohte ja nende vähendamise võimalusi.

„Mere tervis on vaja korda saada ja ennetada tööstuse ja põllumajanduse mõjusid sellele,“ nimetab ta oma töö olulise eesmärgi ja lisab, et kui maismaal on loodushoiu idee juba enesestmõistetavaks muutunud, siis merereostuse ohtlikkus jääb veel sageli tagaplaanile.

„Meie töö on mõista, mis juhtub, kui kliima tõepoolest soojeneb, ja kuidas see mõjub meie randadele. Me saame järjest paremini aru, kuidas tegelikult käituvad tuulelained ja kuidas nad randu mõjutavad,“ selgitab ta.

„Üks olulisi muutusi viimastel kümnenditel on olnud tuule suuna muutus. See peegeldub otsekohe lainete levikusuuna muutumises,“ ütleb Soomere. Lainetus on tema sõnul viimase 40–60 aasta jooksul märgatavalt muutunud. „Meil on olemas maailmas ainulaadne andmestik selle kohta,“ ütleb ta.

Teine osa Soomere tööst puudutab seda, kuidas merelt tuleva reostuse randa jõudmist

Teaduspreemia laureaat Tarmo Soomere koos noorte teadlaste Katri Pindsoo (vasakul) ja Maris Eelsaluga. Nende töö on mõista, kuidas kliimamuutused ja õlireostused Eesti randadele mõjuvad.

Foto: Karin Kaljuläte

minimeerida. Läänemeres märgatakse tema sõnul igal aastal umbes sadakond väiksemat õlilaiku. Nende tekitajad on üldiselt laevad, aga kindlat süüdlast enamasti teada ei saadagi.

Teadusega saab tegeleda öösiti ja nädalavahetustel, muul ajal projekte kirjutada.

See-eest saab vähendada laevateel juhtuvate õnnetuste ja õlilaikude mõju rannikuvööndi õrnale keskkonnale. Soomere juhtis aastail 2009–2011 rahvusvahelist meeskonda, mille eesmärk oli välja töötada vii-

se, kuidas laevatee paiknemist optimeerida, et sealt lähtuv mõju oleks väiksem. Koos arvutati eri kohtades juhtuvate õnnetuste maksumuse kaardid, mille järgi võiksid laevad liikuda niimoodi, et see teeks võimalikult vähe kahju. Kanadas ja Austraalias näiteks ollakse nendest teadmistest ja tehnoloogiatest väga huvitatud.

Kaheksa tundi päevas

Teadlase töö koosneb peale konkreetse teadustöö ka paberimajandusest. Soomere sõnul tuleb 85% tema labori teadustöö rahastust välismaalt ja vaid kuuendiku maksab Eesti riik.

Enamik tuleb Euroopa Liidu fondidest ja nende toetuse taotlemise projektide koostamiseks kulub suurem osa tema aega. „Teadusega tegelen öösiti ja nädalavahetustel,“ ütleb ta. „Kaheksa tundi päevas läheb administratiivsele tööle.“

Küberneetika instituudi lainetuse dünaamika laboratoorium on kujunenud maailma noorte teadlaste seas väga populaarseks kohaks ja see valmistab Soomerele rõõmu. Praegu räägitakse selles töөрühmas kaheksat emakeelt. Lisaks tuli eile hea uudis: Soomere noor kolleeg Irina Didenkulova on jõudnud väga prestiižika Euroopa teadusagentuuri noorte teadlaste toetuste vestlusvooru. ●

Riigilt said tänavu preemia 11 teadlast

●● **Maie Kalda** ja **Enn Mellikov** pikaajalise teadustöö eest;
●● **Mihhail Briik** täppisteaduste alase uurimistöö „Puhaste ja legeeritud funktsionaalsete materjalide füüsikaliste omaduste ab initio ja poolempiirilise modelleerimine“ eest;
●● **Jaanus Remme** keemia ja molekulaarbioloogia alase uurimuste tsükli „Ribosoomide biogeneesi ja funktsioneerimise bakterites“ eest;
●● **Tarmo Soomere** tehnika-teaduste alase uurimuste tsük-

li „Merelt lähtuvate ohtude kvantifitseerimine ja minimeerimine Läänemere ranniku kontekstis“ eest;
●● **Jaan Eha** ja **Mihkel Zilmer** arstiteaduste alase uurimuste tsükli „Südame- ja veresoonkonna siirdemeditsiinilised uuringud“ eest;
●● **Peeter Hõrak** geo- ja bioteaduste alase uurimuste tsükli „Immuunfunktsioon ja oksüdatiivne stress loomaökoloogilises kontekstis“ eest;
●● **Veiko Uri** põllumajandus-teaduste alase uurimuste tsük-

li „Produktsoon, süsiniku akumulatsioon ning lämmastikuringe kiirekasvulistes lehtpuupuistutes“ eest;
●● **Rainer Kattel** sotsiaalteaduste alase uurimuste tsükli „Innovatsioon- ja majanduspoliitika areng ja juhtimine Kesk- ja Ida-Euroopa riikides 2000-ndatel aastatel“ eest;
●● **Andres Tvauri** humanitaarteaduste alase uurimuste seeria „The Migration Period, Pre-Viking Age and Viking Age in Estonia“ eest.

Heikit innustab monumentide uurimistöös soov midagi Eesti heaks ära teha.

Foto: Karin Kaljuläte

Heiki Koov päästab monumente unustusest

13. lugu

Rein Sikk
Tallinn

Viie tuhande Eestimaa kivi, kuju ja tahvli ajalugu ootab Heiki uurimist ja seejärel internetti üles riputamist.

Heiki Koovi käes on varandus, millesarnast teistel pole ja ta jagab seda tasuta laiali. Varanduse nimi on neljasaja Lääne-Virumaa monumendi ajalugu ja laialijagamise paikaks veebileht www.monument.ee. Uurimist ja kirjapanemist ootab Heikil aga kõigi viie tuhande Eesti monumendi lugu. Tema jaoks pole vahet, kas monument on nõukogudeaegne, eestiaegne, tsariaegne, nüüdisaegne. Monument on monument ja selle lugu tuleb rahvale tagasi anda.

Neile, kes esimest korda satuvad monumentide veebilehele, on seal olev infokogus vapustav. See on üldjuhul paljuski unustatud teave: kuidas, kelle abil ja millal monument sündis. Peale selle fotod ning artiklid ajalehtedest.

Unustatud lood

Eestlased on monumendirahvas. Pruugib mõnel külal, majal või isikul väerika sünnipäevanumbrini jõuda, kohe paneme monumendi püsti. Mälestuskivi või mälestustahvli. Paremal juhul ausamba. Siis unustame nii monumendi kui ka selle loo, kuidas üks või teine üldse sündis.

Mõned lood ja monumendid olene teadlikult unusta-

nud, sest need seostuvad Vene okupatsiooniga. Paraku unustame nii ka oma ajalugu.

Kui Heiki 2005. aastal oma aatetööd, monumentide lugude hobikorras kokkukogumist alustas, arvas ta, et kogu info on muinsuskaitstes, muuseumides, valdades olemas. Tegelikult oli aga pigem must auk.

Aeganõudev töö

Monumentide ajaloo kättesaamine on aeganõudev. Näiteks Kadrina emakeeleausamba loo talletamiseks tuli Heikil läbi töötada umbes kuuskümend artiklit ja dokumenti. Aega kulub kuu. Aega läks ka Tapa nõukogudeaegse sõjaväelinnaku loo uurimisega, kust Heiki on leidnud jäljed enam kui kümnest monumendist, sealhulgas ka postamendi otsas olevast lennukist ja kahest kindral Karbõševi kujust.

Heiki räägib: „Pörkan pidevalt kokku ükskõiksuse ja eelarvamustega. Mitu korda on mulle öeldud, et teen topelttööd, kõik monumendid on ju läbi uuritud. Paraku on muinsuskaitseameti kultuurimälestiste registris vaid kümnendik minu poolt monumentideks peetavast. Koolide ja külade juubelikivid, mälestustahvli majade seintel on täiesti uurimata.”

Heikit on selle töö tõttu peetud mingiks rikkuriks, kellel pole targemat teha kui monumente uurida. Või siis kavalpeaks, kes kavatseb tänu monumentidele mingil kombel hiigelrikkuse kokku krabada.

Aga tegelikult on tema kreodo nii lihtne, et tundub uskumatu: „Võib kõlada praegusel pragmaatilisel ajal tottrana, aga ma tõesti tahan midagi Eesti heaks ära teha. Monumentidega tegelemine on mulle täiesti jõukohane panus Eesti hüvanguks.”

Lääne-Virumaa punamonumentidest valminud näitus on jõudnud ka Tallinna okupatsioonimuuseumi. Heiki on üllitanud monumendilehe, pannud osa ausambaid mängukaartidele, et inimestel mõistatamislusti oleks.

Milleni ta aga veel jõudnud pole, on pideva finantseeringu tagamine, mis lubaks ettevõtmisele täielikult pühenduda. Tema unikaalne monumendiprojekt, rahvale ajaloo tagasiandmine on senini leidnud suuremat toetust vaid Norrast.

Monumentidega toimetamisest vabal ajal teenib Heiki leiba arvutite majandustarkvara kasutamise õpetajana, on Tallinna tehnikaülikooli ja Lääne-Viru rakenduskõrgkooli lektor ja mitmete erialaste õpikute autor. ●

Märkamata kangelased

●● on Eesti Vabariigi 95. sünnipäeva sari, kus räägime suurema tähelepanuta jäänud tublidest inimestest. Kirjutage aadressil rein.sikk@epl.ee, kui teate mõnd märkamata kangelast.

Presidendi kõne

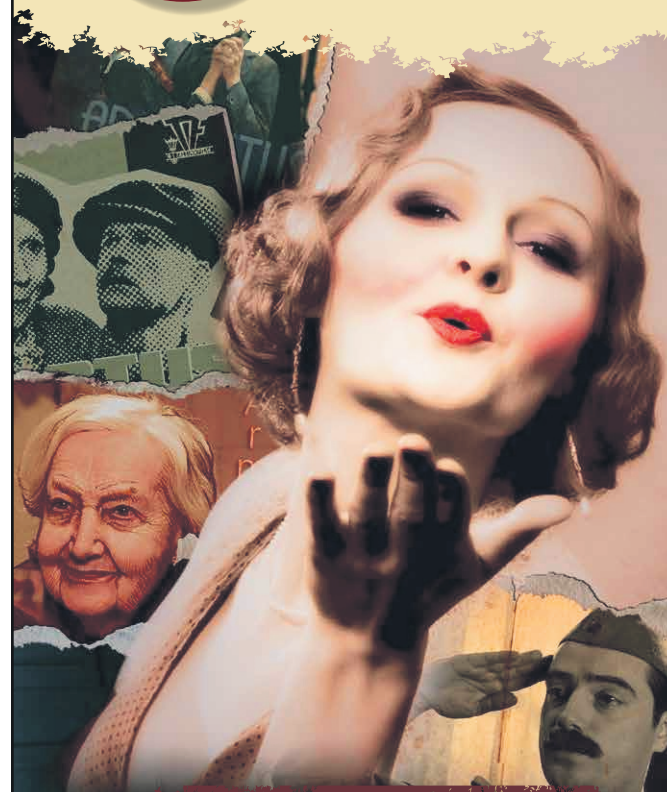
●● on iga loo lisa, kus kangelane kehastub vabariigi aastapävakõnet pidavaks presidendiks. ●● Heiki mõte on järgmine: „Loodan, et märkamisaeg ei lõppenud viis aastat tagasi laulväljakul peetud kontserdiga. Kutsun kõiki märkama meid ümbritsevat kodulugu, harkama koduloouurijateks. See võiks olla meie kõigi hobiks. Siis saame Eesti riigi 100. sünnipäeva tähistades uhkusega öelda: kõik, mis on arhiivides, muuseumides, raamatukogudes ja ka meie kodudes, on nüüdseks lugudeks kirjutatud. Ja peamine – pole vaja „sahtlisse” kirjutada, pangem uurimistulemused internetti kõigile vaatamiseks.”

Eesti Päevalehes laupäeval:

Rootsi-Kallavere loomaarstist külavanem Raul Kurg päästis hävingule määratud küla. Loe kõiki lugusid www.epl.ee/kangelased

Täna Delfis: Millised on selle kevade parimad reisisoovitused?

Kingitus
lehetellijale!Eesti Päevaleht
kutsub kinno!Hardi Volmeri
filmEesti film
100

Elavad Pildid

Lõhutud sajand - murtud südamed

Eesti Filmi Sihtasutus Eesti Kultuurkapital Eesti Kultuuriministeerium Copyright 2013

Hardi Volmeri uue ajaloolise armastusfilmi „Elavad pildid” eellinastus toimub 21. veebruaril kell 18.20 Solarise kinos.

Loosime lehetellijate vahel välja 2 x 40 kinopiletit!

Eesti Päevalehe või laupäevalehe LP tellija saab ennast piletiloosile registreerida kuni 17. veebruarini 2013. Loosimine toimub 18. veebruaril ja võitjate nimed avaldatakse 19. veebruari Eesti Päevalehes. Loosimise võitjaid teavitatakse ka personaalselt.

Loosis osalemiseks või lehetellimuse tegemiseks mine:

www.epl.ee/kinno

●●● Eesti Päevaleht

EUROALA MAJANDUSLANGUS SÜVENES

17 ühisraha kasutava riigi majandus tõmbus 2012. aasta viimase kvartaliga kokku 0,6%, mis on ennustatust halvem tulemus. Enne seda teatati, et nii Saksamaa, Prantsusmaa kui ka

Itaalia langus oli suurem kui oodati. Saksa majandus kahanes 0,6%, Prantsuse majandus 0,3% ja Itaalia majandus 0,9%. Eestis oli neljandas kvartalis kasv 0,9%. **Delfi**

HOBUSELIHASKANDAAL

Euroopa Komisjon kutsus liikmesriike üles võtma kolme kuu jooksul alates 1. märtsist pistelisi DNA-proove loomalihatoodetest, sest neist on mitmes riigis leitud hobuseliha. **Delfi**

MAAILMA SUURIM LENNUFIRMA

USA lennufirmade US Airways ja American Airlines juhatused on kiitnud heaks ühinemise, millest tekib maailma suurim lennufirma nimega American Airlines. Uus firma saab rohkem kui 900

lennuki omanikuks ja see hakkab tööd andma 95 000 inimesele. American Airlines on juba üle aasta pankrotikaitse all, US Airways sai mullu rekordkasumina 637 miljoni dollarit. **Delfi**

Küberruumi koliv sõda paneb kaitse asemel rünnakule mõtlema

Kuu alguses raputasid USA avalikkust teated, et mitme suure ja mõjuka ajalehe süsteemidesse on kuude ja isegi aastate kaupa tunginud Hiina häkkerid. Vaid paar päeva hiljem kirjutas New York Times, et USA presidendi kätte on koondunud võim rünnata küberruumis: kui luureagentuurid avastavad piiri taga küberründe ohu, võib president tellida ennetava löögi. Viimase aja intsidentide järel arutatakse maailmas üha rohkem küberkaitse täiendamist küberründe võimekusega. Võidurelvastumist juhib muidugi USA, kus kübersõja üksuste rahastamine ühe vähese erandina kaitseelarves kasvab.

Kübersõja relvad

Spionaaž – sissetungijad kasutavad turvaauke või pahavara, mis annavad neile juurdepääsu ohvri arvutivõrgule. Sisse pääsedes saavad nad infot varastada, muuta või hävitada.

Sabotaaz – ründaja saadab ohvri poole liikvele näiteks viiruse, mis sihtmärgini jõudes hakkab seda kahjustama. Näiteks muutis Stuxneti viirus tuumarajatiste töörežiimi, nii et need purunesid.

Ülekoormusrünnak – lihtsaimat sorti rünnak, mille puhul mobiliseerib ründaja tuhanded arvutid, mis asuvad kõik ohvrile päringuid tegema. Ülekoormuse järel ei ole ohvri arvuti enam kättesaadav.

• Eesti sai tunda Venemaa ametiasutuste aadressidelt pärinenud küberrünnakuid pronksioo ajal, Gruusia aga Vene–Gruusia sõja ajal. Venemaa ise eitab ametlikult nende korraldamist. Eelmisel sügisel asus Venemaa kaitseministeerium aga avalikult värbama arendajaid, et välja töötada „meetodeid ja vahendeid, millega saaks mõõda minna viiruse-tõrje tarkvarast ja arvutivõrkude kaitsemehhanismidest”.

• Eesti küberjulgeolekustrategia rünnakuvõimet ei sisalda. Ka Eesti kaitsevõime keskendub kübervaldkonnas kaitsele, küberründe võimekust ei arendata.

• Rootsi sotsiaaldemokraatlik partei on kutsunud üles arendama Rootsi küberründe võimekust.

• Soome on ammu avalikult arutanud küberründe loomist. „Rünnak on ebasobiv sõna, kuid kaitsevõimekust ei saa luua, kui me ei suuda vastulööki anda,” ütles Soome kaitseministeeriumi kantsler Arto Rätty.

USA

• „Uus sõjapidamise liik [kübersõda] võib olla sama ohtlik, nagu olid 11. septembri rünnakud. Kolm [USA] võimalikku vaenlast, kel on kõige tugevam võimekus, on Venemaa, Hiina ja Iraan. 10 palli skaalal on USA oskused kübersõjas umbes 8 peal. Teised on praegu umbes 3 peal, kuid nad liiguvad kiiresti üles.”

Leon Panetta, USA kaitseminister

• USA on äsja vastu võtnud seadusandluse, millega president saab tellida ennetava löögi välisvaenlase vastu, kes kavandab Ameerikale suurt küberrünnakut. USA julgeolekujuhtide hinnangute järgi on küberrelvad sama võimsad nagu tuumarelvad, mistõttu nende kasutamist saab tellida vaid president.

• Teadaolevalt on Barack Obama andnud loa küberrelvade kasutamiseks vaid korra. Operatsioonis koodnimega Olümpiamängud loodi arvutivii-rus Stuxnet, mis ründas Iraani.

IISRAEL

• „Iisrael suudab küberkaitsest rohkem kasu lõigata kui rünnakust, kuid mõlemad tegevused eksisteerivad. Me valmistume asuma ülemaailmse küberlahingu eeslinile.”

Ehud Barak, Iisraeli kaitseminister

• Iisrael oli USA põhiliitlane Stuxneti, ajaloo ühe keerukaima ja kurikavalaima viiruse loomisel, mis tungis Iraanis Natanzis maa-alustesse tuumarajatistesse ja viis sealse tehnika rivist välja.

• Stuxnetist kraadi võrra veel keerukam on mullu avastatud Flame. Viirus, mille eesmärgiks on elektrooniline spionaaž, on tõenäoliselt samuti Iisraeli–USA koostöö vili.

IRAAN

• Varasematel aastatel on Iraan ja selle tuumaprogramm olnud teiste ründajate sihtmärk, nüüd arendab riik ise küberründe võimekust.

• Sügisel sattus küberrünnaku alla hulk suuri USA panku, kelle sõnul viitasid tõendid sellele, et rünnak tuli Iraanist.

• Ametlikult eitab Iraan küberrünnakute korraldamist. USA kindral William Shelton kinnitas jaanuaris, et pärast Stuxneti viiruse lööki on Iraan asunud küberründerelvi looma.

HIINA

• Kaks nädalat tagasi teatas New York Times, et Hiina häkkerid on nelja kuu vältel ajalehe arvutisüsteemidesse tunginud. Järgnevatel päevadel teatasid Hiina rünnakutest ka Bloomberg News, The Wall Street Journal ja Washington Post.

• Hiina on ametlikult rünnakuid eitanud, kuid häkkerite tööaeg viitab tavalisele päevatööle: ründajad tungisid ajalehtedesse hommikul kell 8 Pekingi aja järgi.

• Hiina tööstusspionaaži eesmärgil tehtud küberrünnakuid on ilmselt palju rohkem kui teatakse. Google oli esimene suurettevõte, kes teatas aastal 2010, et Hiina häkkerid mürdisid nende süsteemi sisse, sama on teatanud ka paljud teised firmad.

SÕBER JA VAENLANE

Maksumaksjate liit kuulutas 2012. aasta maksumaksja sõbraks Eesti Panga nõukogu esimehe Jaan Männiku (pildil) ning vaenlaseks majandusministri Juhan Partsi. **EPL**

TÖÖPUUDUS

Töötuse määr oli 2012. aastal 10,2% ja IV kvartalis 9,3%, teatab statistikaamet. Võrreldes 2011. aasta ja 2011. aasta IV kvartaliga tööpuudus ja pikaajaline töötus vähenes. **EPL**

TRANSIIDIKESKUS KASVATAS KÄIVET

Jaauanaris kaitles Transiidikeskuse konteineriterminal 19 262 TEU-d erinevat kaupa. See on 13% rohkem kui 2012. aasta jaauanaris. Aasta alguse olulisim areng on olnud Muuga–Kaluga kontei-

nerirongi graafikujärgne käivitumine. Kui praegu saadetakse iga nädal Kalugasse kaks rongi, siis märtsis suudetakse laadida ja teele saata kolm ja juulist viis rongi nädalas. **EPL**

ZIZU.EE

Tarbijakaitseamet lisas musta nimekirja vautšerimüüja Hot-deal OÜ, mis tegutseb aadressil zizu.ee. Tarbijad polevat saanud kaupa ega tagastatud kauba eest raha tagasi. **Delfi**

Väino Sarnet: ma olin omal ajal tööriist ühe kindla töö tegemiseks

Intervjuu

Andres Reimer
majandusajakirjanik

Valgetähe teenetemärgi saav, erastamisagentuuri juhtinud Sarnet tunnistas, et kärpis mõnuga punadirektorite võimu.

Endine erastamisagentuuri juht, praegune Tallinna linnavalitsuse sisekontrolli ekspert rääkis Eesti Päevalehele, et õppis oma erastamisideoloogia aluseks saanud turumajandust raudse eesriide taha kostunud lääne raadiojaamadest.

●● **Kuidas juhtus, et Jaak Liivik, kes juhtis erastamisagentuuri lühikest aega, pandi raudtee erastamise pärast vangki, aga teil õnnestus puhtalt pääseda?** Liivikut süüdistati täiesti alusetult, mida on kinnitanud ka Euroopa kohus.

●● **Teie olete vist tark mees, et oskasite õigel ajal lahkuda?** Ma poleks läinud, aga peaminister ütles avalikult, et peaksin minema mujale.

●● **Kas siis Liiviku peale elati välja kogu pinge ja pettumused?** Poliitilised jõud vajasid patuoinast. Mina oleks olnud Liivikust raskem vastane, sest ilmselt oleks mõnelegi süüdistajale haiget teinud.

●● **Erastamise aeg oli täiesti pöörane, kogu majandus keerati teistele radadele. Kapitalism ehitati Eestis üles teie kätega.** See kõlab liialdusena. Ma olin tööriist ühe kindla töö tegemiseks. Olin turumajanduse

ilmavaatega ja ma tegin oma tööd mõnuga.

●● **Eesti inimesed suhtuvad teisse lugupidamisega. Miks näiteks Venemaa erastamisjuhti Anatoli Tšubaisi tema kodumaal lausa vihatakse?**

Venemaal erastati ainult direktoritele, mis polnud kuigi hea lahendus.

●● **Kas maaelu oleks läinud paremini, kui sovhooside ja kolhoosidega oleks tegelenud erastamisagentuur?**

Põllumajandusreform viidi läbi teadlikult maarahva kätega.

Kõigile oli selge, et nõukogudeaegses vormis põllumajandus kesta ei suutnud. Kui Laar oleks läinud maale

vara jagama, siis poleks sellest midagi välja tulnud. Nüüd aga võttis iga kolhoosnik nii palju, kui kanda jõudis, mis andis võimaluse tunda ka tagajärgede juures teatud kaasvastutust.

●● **Kas te näete Eestis visioone või eesmärke, kuhupoole riik liigub?**

Ei tunne. Mida aasta edasi, seda rohkem näeb poliitikas käegalöömist. Kasutatakse *newspeak*'i (väljamõeldud keel George Orwelli romaanis „1984“ – toim), kus räägitakse üht, aga mõeldakse hoopis midagi muud. Kui kodukulude vähendamine tähendab nende suurenemist ja Reformierakonna ideoloogia tähendab paigalseisu, et midagi ei muutuks. Kui valitsejatel pole kindlat suunda ja tehakse, mis parajasti tundub hea, siis juhatakse meid lihtsalt ühe takistuse juurest järgmise takistuseni. See on lihtsalt meetod võimul püsimiseks. Nõukogudeaegne käsumajandus on tänases Eestis asendunud keelumajandusega. Iga päevaga

tuleb põllumajandusele, tööstusele ja kõigile üha uusi keelde juurde. Keelde vorbitakse autojuhile, kodus istujale, arvuti kasutajale. See on suuremastaabiline Euroopa Liidu haigus, sest liidul ei ole juhtimiseks peale keeldude ühtegi teist instrumenti. Meie vajame visiooniga tugevat juhti, nagu oli peaministrina Tiit Vähi.

●● **Aastaid tagasi töötasite suurerastajale Tiit Vähile kuuluva Sillamäe soojuselektrijaama juhina. Kuidas suhtute väitesse: näe, Sarnet on seda ettevõtet ise kunagi erastanud?**

Vähi ei võta kedagi tööle endiste teenete eest, vaid palkab ainult neid, kellest ta loodab tulevikus kasu saada.

●● **Kui te kauplesite erastamisagentuuri tööle asudes endale ja oma töötajatele välja tolle aja kohta erakordselt suured palgad, siis usuti, et see hoiab ära korruptsiooni. Kas sellest piisas?**

Üksnes heast palgast on vähe, sest petis jääb petiseks. Lõin süsteemi, kus ükski ametnik ei vastutanud kogu protsessi

Mida aasta edasi, seda rohkem näeb Eestis poliitikas käegalöömist.

eest tervikuna. Lõpptulemuse otsustas agentuuri nõukogu. Nõukogu kiitis heaks ligikaudu 75% agentuuri poolt ette valmistatud otsuseid. Võis juhtuda, et mõni pettusega kokku lepitud taotlus tõepoolest läks läbi, kui erastamise läbi-rääkija suutis oma argumentidega veenda. Kuid garantiid, et asi tehakse kindlasti kellegi kasuks ära, ei olnud võimalik anda. Isegi grupp nõukogu liikmeid ei saanud sellist garantiid anda, sest siis oleks pidanud vandenõus osalema kuus liiget 11-st.

●● **Kas te tundsite vahel poliitilist survet teha mingi kindel erastamisotsus?**

Seda oli aeg-ajalt. Kui poliitikutel oli oma ettekujutus ja nõukogus hääled koos – mis siis ikka. Vaidlustamine oleks toonud asjatu ajakulu.

●● **Teie käe all valmis praeguste suurte riigiaktsiaseltside erastamise kava?**

1996. aastaks oli välja töötatud ja valitsuse kinnitatud lõplik erastamise kava Tallinna Sadamale, Eesti Raudteele, Eesti Energiale ja Eesti Põlevkivile. Anonüümne Eesti kapital astus sellele plaanile vastu.

●● **Kuidas suurettevõtete erastamata jätmise mõjus?**

Nende ettevõtete erastamise peatamine andis Eesti kapitalile kümme aastat hingamisaega ja konkurentsieelist odavamate elektrihindade näol. Kohe pärast erastamist oleks läinud kõigil jahedamaks. Praegusel elektriturul avanemisel oleks meil soojem ja parem, kui erastamine oleks siis toimunud. ●

Vaata rohkem digilehest

●●● ajaleht.epl.ee

Väino Sarnet tõdeb, et kui valitsejatel pole kindlat suunda ja tehakse, mis parajasti tundub hea, siis juhatakse meid lihtsalt ühe takistuse juurest järgmise takistuseni.

Foto: Priit Simson

KES TA ON?

Väino Sarnet (61)

Tallinna linnavalitsuse sisekontrolli ekspert

Haridus:

1981 Tartu ülikool, psühholoogia

1976 põllumajanduse akadeemia, agronoomia

Töökäik:

1981 maaviljeluse instituudi teadur

1991 Lääne-Viru abimaavanem

1993 erastamisagentuuri peadirektor

1999 riigikantslei avaliku halduse büroo juhataja

2001 riigihangete keskuse peadirektor

2002 FIE majanduskonsultatsioonide ja riigihangete korraldamise alal

2003 Sillamäe SEJ juhataja

DILARKASVUHOONED

KEVADISED UUDISASJAD

KASVUHOONETE MÜÜGIKESKUS

Naaritsa 1, Karjaküla alevik, Keila vald, Harju maakond

Hulgiostu võimalus

Dilar Kasvuhooned OÜ info@kasvuhoone.ee
www.kasvuhoone.ee Tel. (+372) 58 802 482

Valitsuse eesmärgid langesid minu maailmavaatega kokku, tegin tööd mõnuga.

põhimõtetega tutvunud 15 aasta jooksul ingliskeelseid lääne raadiojaamu kuulatas.

Mul oli tahtmine muuta nomenklatuuri poolt haaratud võimu monopoli, mis isegi 1990. aastate alguses riiki ja majandust juhtis. Nõukogudeaegsetest tehasedirektoritest ja kolhoosiesimeestest sõltus kõik: korter, palk, sanatooriumituusik. Kui direktorid said lõppkokkuvõttes erastamisel kõige suurema osa, siis vähemalt õnnestus nende mõju vähendada. Valitsuse eesmärgid langesid kokku minu maa-

tuleb põllumajandusele, tööstusele ja kõigile üha uusi keelde juurde. Keelde vorbitakse autojuhile, kodus istujale, arvuti kasutajale. See on suuremastaabiline Euroopa Liidu haigus, sest liidul ei ole juhtimiseks peale keeldude ühtegi teist instrumenti. Meie vajame visiooniga tugevat juhti, nagu oli peaministrina Tiit Vähi.

●● **Aastaid tagasi töötasite suurerastajale Tiit Vähile kuuluva Sillamäe soojuselektrijaama juhina. Kuidas suhtute väitesse: näe, Sarnet on seda ettevõtet ise kunagi erastanud?**

MAADLUSEST

Antiikolümpia maadlejad võitlesid mõnikord surmani. Olümpiakomitee võiks mõista, et me oleme valmis seda uuesti tege-
ma. USA MAADLEJA **MATT VALENTI**
(DAILY MAIL)

KINNISVARAHINDADEST

Küüniliselt mõeldes on kodude väärtuse nulli-lähedaseks muutumine omamoodi regionaalpoliitiline meede, mis aitab

tagasi hoida inimeste põgenemist suuremates-
se keskustesse.

PÕHJARANNIKU PEATOIMEAJA
ERIK GAMZEJEV

ÕPETAJATEST

Matemaatikuna võin öelda, et kuna koormusnorm seadusmuudatusega langes, siis mu palk sisuliselt ei tõusnud.

MATEMAATIKAÕPETAJA
PIRET VIIL (MAALEHT)

VIGADE PARANDUS

Risto Järve artiklis „Kuidas lasta liugu“ (14.2, EPL) oli toimetuse süül valesi viidatud soome folkloristi nimi. Õige on Lauri Honko, mitte „Honki“. Palume vabandust!

PÜHAPÄEVAL toimuva Tartu maratoni osavõtt on rekordiline

Milleks on harrastajale tarvis Tartu maratoni

Hanno Kindel

rahvasportlane

Väga paljud meist on nooruses tege-
lenud põhjaliku-
malt mingi spordi-
alaga. Arvutitest ja internetist ei teatud toona miskit, vaba aega sisustati teisiti. Näiteks kehakultuuriga. Ma ise hakkasin kaheksa-aastaselt purjetama, ligi 15 aastat oli Pirita jahtklubi minu teine kodu.

Edasine elu keskendus koolide lõpetamise järel perele ja tööle ning tekkinud igapäevane rutiin jäi paraku kehaliselt passiivseks. Edasine asjade käik on väga individuaalne, aga mingil hetkel jõutakse arusaamisele, et kunagised sportlikud harrastused võiks uuesti ette võtta. Polegi tähtis, mis spordialaga nüüd uuesti tegelema hakatakse, tähtis on kehalise passiivsuse vältimine. Minul endal sai määravaks kehakaalu suur tõus, mis andis organismile arusaadava signaali.

Kuidas edasi? Mina sain otsustava tõuke 2007. aasta Ülemiste järvejooksu ajal,

mil Tallinna Vesi tegi kõikidele huvilistele ettevõttes ekskursioone. Käisin minagi. Nähes samal ajal jooksjaid stardijoonel, tekkis tahtmine järgmisel aastal ise nende seas olla.

Ülev tunne

Alustasin rahvasporti Tartu nelikürituse raames, proovisin ära kõik neli ala ning enda jaoks täiesti ootamatult keskendusin edaspidi rohkem jooksmisele. Kuid iga veebruar kolmanda nädala pühapäeval olen Tartu suusamaratoni stardis. Seda ülevat tunnet Tehvandi suusastaadionil peab kogema, soovitan kõigile. Sõidan sel aastal Tartu maratoni lihtsalt läbi, puhtalt sõidurõõmu saamiseks.

Inimene on karjaloom, koos sportimine motiveerib üksi nokitsemisest tunduvalt enam.

Väidan, et pole paremat aega kui praegu tegeleda kehakultuuriga. Tartu neliküritusest oli juba juttu. Suuremad sarjad, mis esimese hooga pähe tulevad: Estonian Cupi rattamaratonide sari ning MTB kolmapäevakud jalgratturitele, Estoloppet murdmaasuusatajatele, järvejooksud ja linnajooksude sari, seiklussari Xdream, Eesti Energia ter-
visejooksud, rullituurid, Kõrvemaa neliküritus. Nimekirja

võiks veel pikalt jätkata, ärgu väljajäänud solvugu.

Milleks need sarjad head on? Inimesed on erinevad, kuid vähemalt mulle endale on teatud eesmärkidele keskendumine äärmiselt vajalik, see hoiab fookust.

Ka pereliikmeid saab kaasata, aga kindlasti ei tohi kedagi sundida, liikumise-
rõõm peab endast tulema. Kolmest tütrest noorim huvitub rahvajooksudest enim. 11-aastasena ei saa ta suurtest jooksudest veel osa võtta, kuid paljudel jooksudel on just temaalistele loodud mõistliku pikkusega noortejookse. Eriti pean siin silmas Saaremaa Kolme Päeva jooksu, millest Kadri on juba kaks aastat järjest hea meelega osa võtnud.

Valitud alaga põhjaliku maks tegelemiseks soovitatakse väga kontakteeruda treeningrühmadega, kus kogenud treenerid teevad rahvasportlastele vajalikud treeningkavad ja hoiavad treeningkoormused range kontrolli all. Oma-päi trennides lõpeb bravuurne algus pahatihti erisuguste ter-
vishädadega ja peamine rahvasportlase eesmärk – tunda liikumisest rõõmu – jääb üürikeseks. Inimene on karjaloom, koos erinevate (pahatihti tüütute) harjutuste tegemine motiveerib üksi nokitsemisest tunduvalt enam. ●

EESTIL on EL-i eelarvest oodata 6–7 miljardit eurot toetusi

Toetused lõhuvad turumajandust

Harry Tuul

majandustoimetaja

Tants äritoetuste ümber on kirklik. Meenutab tangot, mitte aeglast valssi. Kuid armuvalu asemel on tõukejõuks armutu võitlus, kus vahendeid ei valita.

Oma olemuselt sarnanevad toetused dopinguga spordis, andes ebaausa konkurentsi-eelise. Olgu sihiks ettevõtlus, põllumajandus või taristu, saavad toetusi mitte kõik võrdselt, vaid ainult osa väljavalituid.

Teine sarnasus dopinguga on sõltuvuse tekkimine. Jämedalt iga kuues euro riigieelarves tuleb mõnest Euroopa Liidu tõukefondist. Teatud valdkondades on sõltuvus lausa eluohtlik. Näiteks ehitussek-
tor tugineb pärast buumi pea-aegu täielikult (kuni 70%) avaliku sektori tellimustele, avalik sektor omakorda suuremas jaos toetustele. See tähendab, et Eesti ehitussektoris tähendaks toetuste järsk kadumine vaat et kollapsit – turg kukuks kuni poole võrra.

Arutelu sumbub

Sõltuvusprobleemile on kor-
duvalt viidatud. Näiteks rahandusminister Jürgen Ligi ütles detsembris valitsuse pres-
sikonverentsil: „Peame vabane-
ma mentaalsest ja faktilisest sõltuvusest eurorahast ning tegema neid asju, mis pole üleeuroopaliselt tähtsad, oma eelarvest.“ Kuid arutelu sumbub alatasa. „Tasuta“ raha teeb pimedaks nii poliitikud kui ka toetuste saajad.

Ligi lause teine pool viitab kaudselt kolmandale toetuste-
ga kaasnevale vaegusele. Toetused moonutavad turgu. Eestisse rajatakse objekte, mida ilma toetuseta poleks mõistlik teha. Seda kirjeldas tabavalt oktoobris Maalehes ilmunud arvamusartiklis „Uskumatu lugu. Nagu Lollidemaal elaks“ pankur Indrek Neivelt.

„Mööda Eestimaad sõites tor-
kab kahjuks silma, et tüüpiline Eesti maakohd on selline, kus pidulikult avatakse Euroopa rahaga ehitatud veepuhastussüsteem ja kergliiklustee ning samas suletakse kool. Sest euroraha antakse konkreetsete projektide jaoks ja „raha tuleb ju ära kulutada“.”

Samasse kategooriasse kuulub ka elujõuetute ettevõtete toetamine. Eesti Ekspress kirjutas mullu kevadel, et Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus on viimasel kümnendil rahastanud ehmatavalt paljusid tegevuse lõpetanud ettevõtteid. Ja

Kõige suuremad võitjad on pigem „puugid“, kes toituvad projektikirjutamisest.

kuigi EAS-i esindajad ise toetuste piiratud mõjus probleemi ei näe, on ilmne, et toetused soosivad ebaefektiivsust ja külvavad ebavõrdsust. Tegevusi, mida ilma toetuseta ei tehtaks.

Ka toetuste sihik on paigast ära. Näiteks EAS-il on sadakond eri liiki meetmeid ja toetusi. Ka kõige tulisem toetuste pooldaja peab möönma, et toetuste eesmärk on laialivalgus ja ähmane. Puudub fookus ning raha külvatakse kõigile ja kõikjale. Toetatakse nii mustkunstnik eksporti kui ka turvafirma relvaostu. Kõige suuremaks võitjaks on pigem puugid, kes toituvad nn projekti-
kirjutamisest. Üks argument toetuste poolt võib olla, et neid kasutatakse majanduse elavdamiseks. Kuid Eestis on üldjuhul investeeritud just

Turu moonutustega võitlemise asemel võideldakse nende poolt.

protsükliliselt ehk buumi ajal, küttes nii veelgi ülekuumenevat majandust.

Küünik võib samuti öelda, et pole suurt vahet, kas toetusi saanud ettevõtte läks pankrotti või mitte. Mõlemal juhul elavdati kas piiratud või pikema aja jooksul majandust. Kuid olukorra äraspidisus seisneb selles, et kui näiteks riskiinvestor saab õnnestumise kor-

ral kasu ja ebaõnne puhul kannab kulud maha, siis toetusi jagavad asutused, nagu EAS (KIK, PRIA jt), kes olemuselt on samuti riskiinvestorid, toimivad vastupidi.

Kui EAS-ist raha saanud ettevõtte on edukas, võib maksumaksja selle üle rõõmustada ainult kaudselt – näiteks töökohtade ja maksuraha üle. Samal ajal ei saa maksumaksja ettevõttes vahetut ja pikaajalist osalust. Seevastu kui EAS-i toetus läheb lörri, küsib asutus raha tagasi. Piltlikult soovitakse ebaedukale projektile raha andes ebaõnnestuja najal enda kahjusid vähendada. Absurds-
ne, kas pole? Kindlasti olukorras, kus raha nõutakse tagasi, olles ise eksinud jagamise reeglite vastu. Just selline skandaal sundis EAS-i eesotsast lahku-
ma Ülari Alametsa.

Selge on see, et on valdkondi, mis vajavad rahasüsti. Kuid idee mõistlikkuse hindamise eelduseks on isiklik risk. See ei välista kaugelgtki eksimusi, kuid kindlustab, et vigadest õpitakse. Riiklike ja euroliidu toetuste jagajatel seda pole. Nad ei riski oma rahaga. Süsteemi kindlust ei taga mitte isiklik huvi, vaid bürokraatlik süsteem. Ja selle kasutegur on väike. Tõsi seegi, et mõnikord ongi tegu sotsiaaltoetusega. Näiteks ettevõtluse alustamiseks töötule ja koondamistega töötisjale, kuid sellisena peaks seda ka käsitlema ja nimetama.

Pikaaegne dopingu kasutamine viib mutatsioonideni inimorganismis. Vähem on pööratud tähelepanu, et samasuguseid fundamentaalseid väärtusi põhjustavad ka toetused. On tekkinud olukord, kus turu moonutustega võitlemise asemel võideldakse nende poolt. Ilmekas näide on põllumajandustoetused. On õige, et need on ebaõiglased ja meie läänepoolsed liitlased saavad Balti riikide põllumehedest rohkem toetusi. Oleks arusaadav, kui võitlus käiks moonutuste ehk toetuste vastu. Selle asemel nõuavad põllumehed, põlised ettevõtjad, Brüsselist oma toetuste suurendamist ja ka saavutusi selle. Tants saab jätkuda. ●

HILLAR METSA METSIK MAAILM

KLASSIK VISATAKSE VÄLJA?

OLÜMPIA ILMA MAADLUSESTA ON
SAMA, MIS MUUSIKA ILMA BEETHOVENITA...

TOULOUSE'I ORKESTER TALLINNAS

Pühapäeval esineb Estonia kontserdisaalis Orchestre National du Capitole de Toulouse. Prantsusmaa kolme parima sümfooniaorkestri hulka loetav kollektiiv on Tallinnas Poolat, Leedut,

Lätit, Austriat ja Saksamaad läbi-va tuuri raames. Kavas on Hector Berliozi avamäng „Korsaar”, Tšaikovski sümfoonia nr 4 ning Schumannni klaverikontsert, solistiks Elisabeth Leonskaja. **EPL**

ULTIMA THULE VS. TOLMUNUD MESIPUU

Reede, 15. veebruari õhtul kohutuvad Von Krahli baari laval Eesti sitkeim rokisaurus Ultima Thule ja eksperimentaalne instrumentaaltrio Tolmunud Mesipuu. Ukسد avatakse kell 22. **EPL**

MUTANT-FUNK-DISKO

Tänane päev viib Mutant Disco Türi DJ-d F-hoonesse. Öhtu peaesineja on Randomer, noor produtsent Londonist, kelle stiil on funk. Randomeri muusikat on välja antud aastast 2008

ja eriti hiilgama on tema produtsendivõimed hakanud viimastel aastatel. Veel mängivad plaate Rhythm Doctor, Raul Saaremets, Erik Morna, Lotte Jürjendal ja Siim Nestor. **EPL**

Fotomontaaž: Peeter Sepping

Muusikaauhinnaad võidab see, kelle aasta parasjagu on

Muusika

Mart Niineste
muusikatoimetaja

Põhja-Tallinna kolmes eile võidetud auhinnas pole EMA ajaloo lõikes midagi erilist, triumf algab neljast võidust.

Kolme auhinnaga koju läinud leidub EMA ajaloos teisi. 2004. a viis kolm kujukest koju Chalice. 2007. a tegi kübaratriki Tanel Padar & The Sun oma albumiga „100% Rock'n'Roll”. 2009. a sai samaga hakkama HU? debüütalbum „Film”. 2010. a tegi nelja auhinnaga puhta töö elektro duo Popidiot, 2011. a Lenna Kuurmaa. Rekordilised viis auhinda on seni kaminasimsile viinud ainult Ewert & The Two Dragons 2012. aastal ning Tanel Padar & The Sun oma debüütalbumiga „Greatest Hits” 2006. aastal.

Tasub märkida, et kujukeste arv on võrdeline artisti läbimurdealbumi menuga sellel aastal. Sest erinevalt pärjatud „Antenna of Love'ist” või „Good Man Downist” jäid Popidioti ja Ewert & The Two Dragonsi esikalbumid suurema tähelepanuta. See tõstatab küsimuse, kas mõisted „tuntus” ja „headus” käivad tõepoolest paaris.

Kui jälgida artistide käekäiku pikemas plaanis, siis kaovad tipus ära käinud artistid kõigepealt laureaate, seejärel nominentide seast. HU?-d kohtame 2011. aastal ühe nominatsiooni-

ga ning Tanel Padar on alates 2008. aastast olnud küll mitu korda mitmes kategoorias esitatud, kuid koju on ta läinud tühjade pihkudega. Siit järeldub, et „tuntus” ja „headus” käivad küll paaris, kuid pikemas plaanis on tegu ikkagi artisti suhtelise värskusega Eesti levimuusika kontekstis. Mis kinnistab arusaama, et Eesti levimuusikas tegijana esilekerkimiseks piisab sellest, kui teha midagi esimesena ja enam-vähem hästi.

Padar rajas tee, aga jäi kinni

Padari kõrgaeg nii EMA kui ka muude edetabelite arvestuses jääb perioodi, kui rokkmuusika hakkas Eestis, kus popkultuuriprotsessid on keskmiselt kolme aasta võrre nihkeks võr-

sik on EMA-de arvestuses ikkagi Vaiko Eplik. Claire's Birthday debüüt tõi talle aastal 2000 nii aasta ansambli kui ka uue tulija tiitlid. Sealt edasi on iga Epliku album pärjatud vähemalt ühe auhinnaga. Mitte ainult tema albumid, vaid ka tema kirjutatud või produtsereeritud plaadid, nagu Lenna Kuurmaa ülalmainitud esikalbum või pretsedent EMA ajaloos – 2010. a uueks tulijaks pärjatud ja nüüdseks lagunenud punkansambli Chungin & The Strap-On Faggots debüüt. Näib, et Eplik on saanud, hoolimata kõiguvast peavoolupopulaarsusest ja vastuolulisest mainest suures plaanis, kvaliteedi sünonüümiks.

15 EMA lõikes võib üldistada, et kuni aastani 2008 andsid Eesti levimuusikas tooni eelmisel kümnendil paika loksunud arusaamad, suhted ja jõujooned. Räägime mudelist, kus

kesksel kohal on produtsent, vahelduvad lauljad. Sealt edasi on vähemalt nominentide arvestuses andnud tooni ennast paaril eelmisel aastal kontserditegevusega ja seda kaudu saadud meediakajaga üles töötanud tegijad elust enesest, nagu tänavu Epliku kõrval aasta rokkalbumit jahtinud Elephants From Neptune või Nevesis, naiselektroonik Maria Minerva või indie-albumi nominendid Ans.Andur ja Argo Vals. Kuid nagu eespool tõestatud sai – võidutseb see, kelle „aasta parajasti on” või kellele on kvaliteedimärk külge kasvanud. ●

Eplik on saanud, hoolimata vastuolulisest mainest, kvaliteedi sünonüümiks.

EMA 2013 võitjad

- **Aasta album** – Vaiko Eplik „6 ehk Varielu”
- **Aasta ansambel** – Põhja-Tallinn „Per Aspera ad Astra”
- **Aasta debüütalbum** – Põhja-Tallinn „Per Aspera ad Astra”
- **Aasta meesartist** – Ott Lepland „Õo mu kannul käib”
- **Aasta naisartist** – Iiris „The Magic Gift Box”
- **Aasta džässalbum** – Mustonen, Sooäär, Rimmel, Ruben „A Tempo”
- **Aasta etno-/folkalbum** – Orelipoiss „Ilus ja kole”
- **Aasta elektroonikaalbum** – Tiger Milk „Supernatural”
- **Aasta alternatiiv/indiealbum** – Tenfold Rabbit „Travel the World”
- **Aasta metalalbum** – Pedigree „Satanic Disappointment”
- **Aasta rokkalbum** – Vaiko Eplik 6 „Varielu”
- **Aasta popalbum** – Ott Lepland „Õo mu kannul käib”
- **Aasta muusikavideo** – Kerli „Zero Gravity”
- **Aasta parim laul** – Lenna „Mina jään”
- **Aasta hip-hop-/räppalbum** – Põhja-Tallinn „Per Aspera ad Astra”
- **Panus Eesti muusikasse** – Anne Erm

PLAADIVEERG

INDITROONIKA Crystal Castles

„(III)”

Crystal Castles žongleerib oma kolmandal albumil osavalt vastanditega. Kõik saab alguse Alice Glassi summutatud vokaalist, mis kõlab kuskilt kaugelt-kaugelt paarikümne suletud metallukse tagant ühtviisi kosmiliselt ja inimlikult. Inimlikult, sest teemad, mida ta oma sõnades lahkab, kuulutavad ei rohkem ega vähem kui inimkonna hukku. Kokkupõrge toimub ka produktsioonitasandil, kus kogu muusika kõlab nii digilt kui võimalik ja siis selgub, et plaat on salvestatud analoogtehnikaga, eirates täielikult arvuteid. Ilus ja agressiivne, viimistletud ja lohakas, reiviv, aga mõtlik. ● **Piret Järvis**

DŽÄSS

Ivi Raasi Group

„Kummaline kleit”

Võimalik, et mulle vaid tundub nii, aga Eesti džässmuusikas on väga olulisel kohal lüürika. Nii pole ka käesolev album ses osas mingiks erandiks. Heliketas ei paku erilisi üllatusi, see on selline keskealiste lüüriline salongidžäss, mis aitab keset vestlust tekinud pausil kanda ja mõnest kuuldu mõttest kinni haarates taas dialoogi üles võtta. Üldjoontes emotsionaalne, kuid mitte kaasakiskuv. Saatebändi mäng pakub rohkem naudingut kui vokaalsed lahendused, mis kipuvad kohati liialt teatraalseks ja maneerlikuks minema. ● **Priit Pruul**

POPP

Marilyn Jurman

„Back to Saturn”

Marilyn Jurman, kes on laiemale publikule teada kui näitleja, on tegelikult ka edukas laulja ja laulukirjutaja. Jurmanist loodud meediakuvandi alusel võiks arvata, et plaat on kärtsu ja mürtsu täis, kuid kuidagi uimaseks jääb. Plaadi üldine kõla ja toon meenutavad 20. sajandi lõpul moes olnud suhkruravatipoppi, millele peale lihtsate rütmide oli iseloomulik ka halb inglise keel.

Jurmani plaadil on mõningaid pärleid, mis kummitama jäävad, tahad sa seda või mitte. Neiukese malbe hääleta jätaks plaat vist täitsa külmaks ja meenutaks tapeedimuusikat kuskil sohvabaaris. ● **Maigi Varusk**

NordiConsult AS on Norra ettevõtte, mis pakub elektritoeteliinide erialast välilülevaatus. NordiConsult AS on turuliider uute produktide ja teenuste väljatöötamisel ning juurutamisel elektriliinide inspekteerimisel. Tänu pühendumisele kvaliteedile, tehnilistele abivahenditele, teenindusele, olemasolevatele tarnijatele ja klientide võrgustiku kogu Põhja Euroopas.

Seoses töomahu suurenemisega pakume tööd

õhuliinide defekteerija ametikohale

Võta ühendust, kui:

- sul on kõrg- või madalpinge elektriku haridus
- sul on kogemust väliliinidega töötamisel
- oled tasakaalukas, korrektne, kohustundlik ning hea suhtleja
- naudid välitöödel töötamist
- sul on suhtlustasemel inglise keele oskus

Sind ootab ees:

- professionaalne koolitus ja toetav meeskond
- Norra standarditele vastav töötasu pluss muud hüved

Kui oled huvitatud tööst Norras ja karjäärivõimalusest NordiConsult AS, soovime sinuga lähemalt tutvuda.

Lisa informatsioon tel +372 55 91 4678

Ootame sinu CVD aadressile triin.nconsult@gmail.com

<http://www.nordiconsult.no/>

Reisikaart				
RIIK		AEG	HIND	TRANSPORT, MAJUTUS, LISAINFO
FIRMA				
IDA-EUROOPA	Ungari (7 päeva)	2013. a.: 15.-21.04; 7.-13.07; 20.-26.07; 4.-10.08; 19.-25.08; 22.-28.09	2013. a.: aprill: al. 199 € juuli – august: al. 196 € september: al. 189 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus; WC, dušš igas toas) h/s. Mitte ühtegi ööbimist bussis! Hotell *** lisatasu eest. Info: Bohemian Travel: kvaliteedistandard Ida-Euroopa reisidele. Mitte ühtegi ööbimist bussis! 3 päeva Ungaris! 2 päeva Budapestis (Buda loss, Vajdahunyadi lossikompleks, Gellerti mägi, Kalameeste bastion jpm), Szechenyi – Euroopa üks suurimaid termaalvee basseinode komplekse, kolm linna Doonau kallastel: Esztergm, Visegrad, Szentendre – eestikeelsed linnaekskursioonid hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €
	Tšehhi (7 päeva)	2013. a.: 17.-23.03; 12.-18.05 12.-18.06; 29.06-5.07; 14.-20.07; 26.07-1.08; 11.-17.08	2013. a.: märts: al. 176 € mai: al. 186 € juuni – august: al. 196 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss Majutus: hotell ** (kahene majutus; WC, dušš igas toas) h/s Mitte ühtegi ööbimist bussis! hotell *** lisatasu eest Bohemian Travel: kvaliteedistandard Ida-Euroopa reisidele. Mitte ühtegi ööbimist bussis! 3 päeva Tšehhis! Praha, Karlovy Vary, Kutna Hora - kõik linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €
	Karpaadid Slavske, Lvov (Ukraina)	2013.a.: 03.-11.08.	al 680 € (v.a taskuraha)	Transport: buss Majutus: kohalik turismibaasis (hommiku-, lõuna- ja õhtusöök) Külastame Ukraina tuntud suusa- ja puhkekuurorti, laagri püstitame taga-Karpaatia väravasse. Loengud, praktikumid, matkad. Külastame Lääne Ukraina kauneid losse ja suurlinna Lvovi. Lisainfo: www.seeder.ee
LÕUNA-EUROOPA	Itaalia (9 päeva)	2013. a.: 16.-24.03; 16.-24.03*; 20.-28.04; 11.-19.05; 8.-16.06; 2.-10.07; 21.-29.07; 3.-11.08; 18.-26.08; 13.-21.09	2013. a.: 20.04: al. 304 € 2.07: al. 304 € august: al. 308 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev. Info: Mitte ühtegi ööbimist bussis! Rooma, Vatikan, Firenze, Pisa, San Marino, Veneetsia – eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 € 16.-24.03.2013. – lisareis koolidele. IGA 12. KOHT TASUTA!
	Põhja-Itaalia (9 päeva)	2013. a.: 6.-14.04 22-30.07 10.-18.07 28.09-6.10	2013. a.: aprill: al. 319 € 10.07: al. 345 € 22.07: al 345 € september: al. 309 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev. Info: Mitte ühtegi ööbimist bussis! Milano, Garda ja Como järved, Bellagio, Sirmione, Verona, Veneetsia, Murano ja Burano saared, Trieste – eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €
AASIA	Goa (India)	14. – 25. märts 2013	Al. 1149 € (reisija kaheses toas)	Transport: Lennuk + buss kohapeal. Majutus: Külalistemaja, hotell 2* - 5*, toitlustus võimalik valida hommikusöögist kuni kõik hinnas. Info: Rühmareis lennumarsruudiga Tallinn – Helsingi – Delhi – Goa ja tagasi. Tagasisõidul majutus 1 öö India pealinnas New Delhis. Paketi hinnas: lennud koos toitlustusega lennuki pardal, kõik transfeerid indias, majutus Keralas valitud hotellis, 1 öö majutus Delhis 3* hotellis, eesti keelse esindaja teenindus. Hinnale lisandub India viisa, kindlustus ja soovi korral ekskursioonid.
	Kerala (India)	14 - 25. märts 2013	Al. 1299 € (reisija kaheses toas)	Transport: Lennuk + buss kohapeal. Majutus: hotell 2* - 5*, toitlustus võimalik valida hommikusöögist kuni kõik hinnas. Info: Rühmareis lennumarsruudiga Tallinn – Helsingi – Delhi – Kerala ja tagasi. Tagasisõidul majutus 1 öö India pealinnas New Delhis. Paketi hinnas: lennud koos toitlustusega lennuki pardal, kõik transfeerid indias, majutus Keralas valitud hotellis, 1 öö majutus Delhis 3* hotellis, eesti keelse esindaja teenindus. Hinnale lisandub India viisa, kindlustus ja soovi korral ekskursioonid Keralas.

Lõunamaa reisipaketid, soodsad lennuki-ja laevapiletid, reisikindlustus.

Grupireisid vastavalt tellimusele

Lisainfo: tel 644 4744, 641 8350, 641 8285
Rüütli 14 / Tallinn 10130 info@mainedd.ee
www.mainedd.ee

KAUGREISID:
MIAMI - KARIIBIMERE KRUUIS. MAAILMA SUURIMA KRUUI SI LAEVAGA 04.-15.12.2013 H : 2875 €
AUSTRALIA – UUS - MEREMAA
16.11-01.12.2013 H: 4589 €
VANCOUVER – KAMLOOPS - COLUMBIA JÄÄLIUSTIK - ALASKA
30.06-13.07.2013 H: 3599 € **UUS!!!**
USA LÄÄNERANNIK: NEW YORK-LASVEGAS-GRAND CANYON-
SAN FRANCISCO-HAWAII-LOS ANGELES
25.05-08.06/15.-29.09.2013 H: 2999 €
SINGAPUR - SUMATRA SAAR – LANGKAWI - KUALA LUMPUR
23.02-08.03.2013 H: 2890 €
HONG KONG - MACAU – TAIWAN – FILIPIINID
11.-25.05.2013 H: 2999 €
VIETNAM-CAMBODZA
14.-27.11.2013 H: 2899 €
SUUR INDOHIINA RINGREIS – VIETNAM – LAOS - CAMBODZA
16.-29.03.2014 H: 2999 €
WASHINGTON - PHILADELPHIA - NEW YORK - NIAGARA
10.-18.08.2013 H: 1999 €
KUUBA – KARIIBIMERE PÄRL - CANCUN - MEXICO CITY
23.11-06.12.2013 H: 2999 €

ARGENTIINA – BRASIILIA
26.10-08.11.2013 H: 3699 €
EKSOOTILINE LÕUNA-AAFRIKA – VICTORIA KOSK
06.-20.10.2013/01.-15.03.2014 H: 4299 €
SALAPÄRANE TAI JA KULDSETE TEMPLITE BIRMA
27.10-09.11.2013/16.02.-01.03.2014 H: 2995 €
KULDSETE TEMPLITE BIRMA
19.-29.11.2013/01.-11.02.2014 H:2499 €
HAWAII SAARED 17.-25.11.2013 /16.-24.03.2014 H: 2999 €
PEKING-PÕHJA - LÕUNA KOREA
06.-16.04/06-16.10.2013 H: 2966 €
EKSOOTILINE LÕUNA-INDIA JA SRI LANKA 09.-20.03/
17-28.11.2013 H:1999 €
IISRAEL – JORDAANIA 08.-16.10.2013 **NB!!** KOHAPEL KOHALIK
EESTIKEELSE GIID H: 1250 € **UUS!!!**
SINGAPUR-UUS MEREMAA - FIJI SAARED
25.01-08.02.2014 H: 4399 € **UUS!!!**

LÄHIREISID:
KIHNU SAAR 14.07/11.08.2013 H: 70 €
PÄIKESELINEMUHUMAA JA SAAREMAA
06.-07.07/ 31.08-01.09.2013 H: 92 €

HIUMAA VÕLUD 15.-16.06/ 20.-21.07.2013 H: 92 €
SOOME JÄRVEDE VÕLU JA IMATRA KOSE VETEMÄNG
05.-07.07/09.-11.08.2013 H: 230 €
RIIA - JURMALA JA KURAMAA HERTSOGITE LOSSID
20.-21.07/17.-18.09.2013 H: 110 €
HISPAANIA -PORTUGAL-ANDORRA-GIBALTAR
29.09-10.10.2013 H: 950 €
POOLA -VARSSAV-KRAKOW -ZAKOPANE
14.-20.07.2013 ALAT. H:375 €
LUMMAV SVEITS 20.-28.07.2013 ALAT. H: 550 €
KÜTKESTAV BAIERIMAA JA LUDVIG II LOSSID
16.-19.06.2013 ALAT H:560 €
TULBIÕITES HOLLAND JA MAAILMA KUULSAIM LILLEFESTIVAL
15.-23.04.2013 ALAT H:560 €
INGLISMAA -SOTIMAA 26.06-07.07.2013 ALAT. H:989 €
GOTLAND – ROOSIDE SAAR 03.-08.08.2013 ALAT. H: 459 €
VIIN-SLOVEENIA-HORVAATIA
26.04-05.05/13-22.09.2013 H: 490 €
IIDNE KREEKA KOOS PUHKUSEGA KORFU SAAREL
20.-27.08.2013 H: 890 € **UUS!!!**
PORTUGALI PÄRLID 10.-16.06/21.-27.10.2013 ALAT H 894 € **UUS!!!**
SITSILIA – SARDIINIA - KORSIKA

14.-25.05/22.10-02.11.2013 ALAT H:1250 € **UUS!!!**
UNGARI VEINITUUR - DALMAATIA
09.-18.08.2013 H: 579 € **UUS!!!**
LÄTI TAIME- JA LILLELAADA 10. JUUBELIAASTA SIGULDAS
04.05.2013 H: 22 € **UUS!!!**

LINNAPUHKUS
LONDON - WINDSORI LOSS
20-24.02./ 20-24.03./17-21.04/26-30.06/10-14.07/
18-22.12.2013 H: 550 €
MAAILMALINN PARIIS
25.-28.04./03-06.06/28-31.08/23-26.10.2013 ALAT. H: 650 €
ANTIKNNE ROOMA 20.-24.03./05.-09.06 / 23-27.10/
11-15.12.2013 ALAT. H:650 €
RODODENDRONI ÕITES HANSALINN BREMEN
18-21.05.2013 ALAT. H:355 €
PÕNEV DUBLIN 08 -13.06.2013 ALAT H: 589 € **UUS!!!**
VIIN – SUURSUGUNE UNELMATELINN
16-19.05/ 05-08.12.2013 ALAT. H: 650 €
KARM IMEDELINN-REYKJAVIK
10-14.04/ 10-15.07/ 02-06.10.2013 H: 899 € **UUS!!!**
KIREV ISTANBUL 22 – 26.05.2013 H: 750 € **UUS!!!**

LOE SELLE NÄDALA MAALEHEST:

Uus äri: maja meile, pension teile!

» Vanainimesed kardavad oma kodu magusa **KINNISVARAPENSIONI** vastu vahetada

LOE VEEL:

» Antsla **VOLIKOGU LIIGE KADUS** koos PRIA ja valla abil soetatud varaga.

» Tasuta bussisõidu taustal on tallinlaseks hakkamises ka mitmeid **VARJUKÜLGI**.

HEA EESTI LEHT

TALLINN, ESTONIA PST 5A
tel 670 3333, 670 3003

TARTU, ÜLIKOOLI 4
tel 734 4207, 734 4208

PÄRNU, RINGI 10
tel 442 6300, 442 6305

www.tensireisid.ee

Külastage meid messil TOUREST 15.–17.02 boksis A8!

MESSIPAKKUMISED

UUDIS!

18.–25.07

ALBAANIA RINGREIS
koos puhkusega Korfu saarel
~~829 €~~ **799 €**

06.–11.08

GOTLAND koos keskajafestivaliga
~~499 €~~ **449 €**

17.–20.04

HOLLAND – lillefestival
~~629 €~~ **599 €**

03.–09.10

IISRAELI SUUR RINGREIS
~~999 €~~ **949 €**

UUDIS!

24.–30.07

**INGLISMAA LÖUNAOSA,
CORNWALL JA LONDON**
~~899 €~~ **849 €**

UUDIS!

19.–22.10

ISTANBULI NÄDALAVAHETUS
~~549 €~~ **499 €**

03.–11.08

KESK-NORRA
~~589 €~~ **549 €**

02.–09.08

RUMEENIA VÄÄRIB AVASTAMIST
~~799 €~~ **749 €**

22.–29.07; 23.–30.09

SARDIINIA-KORSIKA-TOSCANA
~~939 €~~ **899 €**

02.–07.07

ŠVEITSI ALPID JA LIECHTENSTEIN
~~799 €~~ **749 €**

UUDIS!

15.–22.11; 22.–29.11

TENERIFE – LA GOMERA
kultuuri- ja puhkusereis
~~899 €~~ **869 €**

UUDIS!

15.–20.09

UNGARI RINGREIS (buss/lennuk)
~~549 €~~ **499 €**

12.–25.10

IRAAN, MUISTNE PÄRSIA
~~2250 €~~ **1999 €**

04.–11.04; 11.–18.04; 18.–25.04

MADEIRA PARADIISISAAR
~~879 €~~ **799 €**

26.05.–05.06

AMEERIKA IDARANNIK
Toronto, Niagara Juga, Washington DC,
New York
~~2625 €~~ **2499 €**

Kõik messipakkumised kehtivad uutele broneeringutele, mis on vormistatud 15.–17.02.2013. Broneerida saab messil Tensi-Reiside boksis A8, Tensi-Reiside kontorites ja kodulehe kaudu (märgusõna „Mess”).

AHVENAMAA 04.–07.07; 18.–21.07; 01.–04.08; 08.–11.08
al 279 €

ALPIDE RINGREIS – Austria, Šveits, Itaalia 16.–21.07 al 799 €

AUSTRIA-BAIERIMAA (nartsissifestivaliga) 30.05.–05.06
al 639 €

BAIERIMAA JA AUSTRIA 09.–14.07 al 789 €

BORNHOLM – LÄÄNEMERE ROHELINE PÄRL 16.–21.07
al 549 €

ETIOOPIA RINGREIS 10.–24.11 al 2390 €

GOTLAND koos keskajafestivaliga 03.–08.08 al 499 €

GRUUSIA – MÜSTILINE MAA (eriprogramm) 13.–21.08
al 999 €

GRUUSIA – MÜSTILINE MAA 20.–28.09 al 969 €

HISPAANIA SUUR RINGREIS 10.–17.09 al 899 €

HOLLAND-BELGIA 12.–18.08 al 529 €

HORVAATIA-SLOVEENIA 18.–25.08 al 699 €

IIRIMAA RINGREIS KOOS PÕHJA-IIRIMAAGA 30.07.–06.08
al 899 €

INGLISMAA-ŠOTIMAA (Edinburgh'i festival) 01.–08.08
al 969 €

ITAALIA JA PRANTSUSE ALPID 03.–11.08 al 879 €

ITAALIA PÕHJAOSA, VENEETSIA
JA DOLOMIITIDE MÄESTIK 01.–05.10 al 699 €

KALININGRAD 27.–30.06 al 239 €

KARJALA IMELINE MAAILM 13.–18.06; 15.–20.07;
09.–14.09 al 579 €

KESK-NORRA 27.06.–03.07 al 399 €

KLAIPEDA – PALANGA – NERINGA POOLSAAR
12.–14.07; 25.–28.07 al 165 € / 225 €

KORFU PUHKUS JA ALBAANIA RINGREIS
18.–25.07 al 829 €

KURAMAA KALURIKÜLAD JA LIIVIMAA
TULETORNID 12.–14.07; 02.–04.08 al 135 €

KÜPROSE kultuuri- ja puhkusereis 26.09.–03.10; 03.–10.10;
10.–17.10 al 799 €

LASTEGA PIPIMAALE JA KOLMÄRDENI LOOMAAEDA
10.–14.07 al 115–319 €

LASTEGA TAANI LEGOLANDI 23.–28.07 al 139–429 €

LASTEGA MUUMIMAALE JA CARIBIA VEEPARKI
02.–04.08 al 95–219 €

LEEDUMAA VÕLUVAD PEALINNAD 05.–07.07 al 149 €

LONDON-PARIIS (Versailles' ja Canterbury'ga) 17.–22.07
al 799 €

LÄTIMAA IMELISED MÕISAD JA LOSSID 25.–26.05 al 89 €

LÄTIMAA KULDNE SÜGIS 12.–13.10 al 79 €

MALLORCA kultuuri- ja puhkusereis 05.–12.07; 25.09.–02.10
al 899 €

MALTA-GOZO, väljasõiduga Sitsiiliasse ja Comino
saarele 22.–29.08 al 799 € / 859 €

PARIIS-LONDON (Canterbury' ja Versailles'ga) 17.–22.07
al 799 €

PETSERI-PIHKVA-MIHHAILOVSKOJE 21.–22.09 al 135 €

PETSERI-PIHKVA-NOVGOROD 02.–04.08 al 185 €

POOLAT AVASTAMA 23.–29.07 al 419 €

POOLA PÕHJAOSA (endine Ida-Preisimaa) 10.–14.08
al 339 €

PORTUGALI RINGREIS 26.05.–01.06; 15.–21.07; 19.–25.08
al 799 €

PRAHA JA TŠEHHIMAA VÕLUD 25.–29.06
al 449 €

PRANTSUSMAA RINGREIS, PARIIS JA BRÜSSEL
10.–15.07 al 779 €

PÕHJA-NORRA JA NORDKAPP 19.–28.07 al 639 €

RHODOS – EGEUSE MERE ROOS, kultuuri- ja puhkusereis
23.–30.08 al 899 €

ROOTSIMAA KAUNIMAD PAIGAD 29.07.–02.08 al 369 €

ROOTSI JA TAANI 09.–14.07 al 599 €

SLOVAKKIA LOSSID JA TATRAD 02.–08.08 al 399 €

UNGARI RINGREIS 06.–12.07 al 399 €

SAKSAMAA – RING ÜMBER BODENSEE
08.–12.06 al 739 €

SAKSAMAA VÄIKELINNAD, ALSACE,
SCHWARZWALD JA REINIMAA 31.07.–05.08 al 749 €

SANKT-PETERBURG 04.–07.07; 19.–21.07 al 189 € / 259 €

SANTORINI SAAR 12.–19.09 al 869 €

SOOME – TUHANDE JÄRVE MAA 19.–21.07 al 239 €

SOOME – TURU SAARESTIKU PÄRLID 28.–30.06 al 239 €

SOOME LÄÄNERANNIK HELIDES JA VÄRVIDES
12.–14.07 al 249 €

SÜGISVÄRVIDES LAPIMAA 19.–22.09 al 299 €

ŠOTIMAA-INGLISMAA (Edinburgh'i festival)
01.–08.08 al 969 €

ŠVEITS, MAINAU LILLESAAR JA LIECHTENSTEIN
13.–17.08 al 749 €

TAANIMAA LOSSID JA VÄIKELINNAD
28.05.–02.06; 02.–07.07
al 439 €

TÜRGI RINGREIS 21.–28.09 al 799 €

UNGARI RINGREIS 06.–12.07 al 399 €

VALGEVENE 25.–29.07 al 309 €

ÖLANDI SAAR 22.–27.07 al 459 €

KALEV ALISTAS PÄRNU

G4S-i korvpalli meistriliiga eilises mängus Saku suurhallis alistas BC Kalev/Cramo KK Pärnu tulemusena 88 : 69. Pärnu suutis esimese poolaja lõpetada 43 : 39 eduseisus. **Delfi**

CSKA EDU EUROLIIGAS

Korvpalli Euroliiga E-vahegrupi seitsmenda vooru avamängus alistas Moskva CSKA kodus Ateena Panathinaikose 86 : 69. CSKA-l on nüüd turniiritabelis viis ja Panathinaikosel neli võitu. **ERR**

KANEPI PARANEB

Kaia Kanepi teatas oma kodulehel, et tema paranemine läheb hästi: „Kui ma märtsis veel võistelda ei saa, siis alustan aprillis liiva peal.“ Praegu mängib ta tenist korra päevas. **Delfi**

KAURI KÕIV MM-IL MEESTE TAVADISTANTSIL 36.

Eile tuli meeste 20 km individuaalvõistlusel maailmameistris prantslane Martin Fourcade. Eestlastest oli parim Kauri Kõiv (pildil), kes tegi kolm möödalasku ja sai 36. koha (+4.06,9). Ind-

rek Tobreluts (5) sai 57., Roland Lessing (4) 59. ja Daniil Steptšenko (10) 110. koha. Täna on naiste 4 x 6 km teatesõidu startis Kadri Lehtla, Kristel Viigipuu, Johanna Taliärm, Grete Gaim. **ERR**

Paraolümplase Oscar Pistoriuse ilus muinasjutt lõppes traagiliselt

Täna algab kohtuprotsess, kus peaks selguma, mis tegelikult Lõuna-Aafrika jooksja kodus juhtus.

Kristi Kirsberg
kristi.kirsberg@ep.ee

Eile hommikul vapustas spordimaailma uudis, kuidas aastaid parasportlaste õiguste eest võidelnud jalutu jooksja Oscar Pistorius tappis oma pruudi Reeva Steenkampi. Näib, et muinasjutt – lõuna-aafrika poiss võitleb oma koha eest spordimaailmas –, mis tipnes kuue paraolümpiamängude kulla ja unistusega võistelda koos tervete meestega, saab traagilise lõpu.

Steenkamp oli tulistatud üheksamillimeetrise püstoliga

kinnitas, et esialgsed uudised, nagu oleks Pistorius pidanud Steenkampi murdvargaks, on vaid kuulujutud ega pärine politseist. Küll aga kinnitas ta, et naabrite sõnul oli sel õhtul juba varem majast kuulda kisa ja karjumist.

Kartis kurjategijaid

Ometi on juba mõnda aega liikunud jutud sellest, kui paaniliselt tundis Pistorius hirmu sissetungijate ees. Daily Maili ajakirjanik, kes tegi Pistoriusega kevadel intervjuu, kinnitas, et sportlase magamistoas olid peale tavalise püstoli ka automaat ning pesapalli- ja kriketikirikad.

Ohver, 30-aastane Steenkamp oli Lõuna-Aafrika vabariigis tuntud modell, Pistoriusega on nad koos olnud alates mullu novembrist. Port Elizabethi ülikoolis õigusteaduse lõpetanud naine andis alles mõni nädal tagasi intervjuu, kus ta kiitis oma kallimat kui meest, kelle süda on õiges kohas ning kes on lihtsalt imeline. Kogu üleilse päeva oli ta sautsunud sõnu- meid, mida kõike ta romantiliselt valentinipäevalt koos Oscariga ootab.

Pistorius on kahtlemata maailma kõige kuulsam paraolümplane. Ta jalad amputeeriti, kui ta oli 11-kuune. Pärast seda on ta ringi liikunud süsinikkiust valmistatud proteesidega.

Oscar Pistorius viidi politseijaoskonnast vahi alla.

Fotod: AFP/Scanpix

Aastaid võitles ta rahvusvahelise kergejõustikuliiduga õiguse eest joosta koos tavaliste sportlastega ning saavutas lõpuks ka võidu.

Isa ei spekulööri

Viimati kanti tema nimi uhkete tähtedega ajalukku Londoni mängudel, kui temast sai esi-

mene sportlane, kes osales nii olümpial kui ka paraolümpial. Lõuna-aafriklased on nimetanud teda oma rahva kangelseks, kes isiklikust tragöödiast hoolimata on suutnud lootust anda nii paljudele puudega inimestele.

Pereliikmetest õnnestus New York Timesil kätte saa-

da Pistoriuse isa Henke, kes ütles lühidalt, et ta ei tea midagi, tal polevat fakte ja et ülimalt ebaviisakas on spekulierida teemal, millele keegi peale Oscari ei oska seletust anda.

Kohtuistung, mis pidi algama juba eile kell kaks, lükati tänasele. **o**

Pistorius ja tema modellist sõbranna Reeva Steenkamp mõõdunud kuul üritusel Johannesburgis

SPORTLASED TWITTERIS**Jessica Ennis**
seitsmievõistleja

„Ärkan üles ja kuulan kohutavat uudist, et Oscar Pistorius tulistas kogemata oma tüdrukut. Õudne tragöödia.“

Iwan Thomas
400 meetri jooksja

„Olen täielikus šokis, kuulsin just uudist oma sõbra Oscari kohta. Olen mõtetes temaga. Rohkem ei oskagi midagi öelda.“

Phillips Idowu
kolmikhüppaja

„Hommikul kuulsin väga kurba uudist Oscar Pistoriuse kohta. Ennekuulmatu tragöödia. Palvetan sinu eest, Oscar.“

JALGPALLI EDETABEL

82. positsioonil asub Eesti jalgpallikoondis eile avaldatud FIFA edetabelis. Kuu varasemaga võrreldes on see koha võrra kõrgemal. Edetabelit juhivad endiselt Hispaania, järgnevad Saksamaa ja Argentina. Eesti MM-valikrubi vastastest on Holland 8. (+1), Rumeenia 31. (+2), Ungari 33. (-1), Türgi 41. (-1) ja Andorra 204. (-1) kohal. Läti on langenud 109. (-5) ja Venemaa 10. kohale (-1). **Delfi**

Täna Delfi Spordis:
Värske Basket TV:
eksklusiivintervjuu
Aivar Kuusmaaga

Naabrite sõnul oli sel õhtul juba varem Pistoriuse majast kisa kuulda olnud.

neli korda, lasud tabasid teda pähe, rinda ja kätte. Kohe eile hommikul kinnitati, et ühtegi teist mõrvas kahtlustatavat peale spordikuulsuse ei ole.

„Kogu hommikupoolik on tegeldud tunnistajate ülekuulamisega. Rääkisime naabritega ja inimestega, kes midagi tol õhtul kuulsid,“ rääkis Pistoriuse kodu juures olnud politseinik Reutersile.

Lõuna-Aafrika politsei pressiesindaja Denise Beukes

mat kui meest, kelle süda on õiges kohas ning kes on lihtsalt imeline. Kogu üleilse päeva oli ta sautsunud sõnu- meid, mida kõike ta romantiliselt valentinipäevalt koos Oscariga ootab.

Pistorius on kahtlemata maailma kõige kuulsam paraolümplane. Ta jalad amputeeriti, kui ta oli 11-kuune. Pärast seda on ta ringi liikunud süsinikkiust valmistatud proteesidega.

Suusapidu kogub hoogu

Lõuna-Eestis käivad kibekiired ettevalmistustööd, sest juba homme sõidavad lapsed 42. Tartu maratoni lastesõite ning ülehommene lähene poolmaratoni ja maratoni starti enam kui 8500 suusasõpra. Võistluskeskus asub maaülikooli spordihoones, kus on pakitud tuhandeid stardimaterjalid, oma järke ootavad auhinnad ja maskotid.

Suusapeo start antakse pühapäeval kell 9 Tehvandi spordikeskuse staadionil, 31-kilomeetrise distantsi start on Arula teeristil kell 12.30. Korraldajad panevad südamele, et kuna tegemist on niivõrd rahvarohke üritusega, on mõistlik kohale tulla vähemalt poolteist tundi varem. **EPL**

Fotod: Hendrik Osula

Võrkpalli MM-i „loos”: naistel vedas, meestel mitte

MM-i valikmängude alagruppide nn loosimisel sattus Eesti kõige raske-masse kvartetti.

Pärt Talimaa
part.talimaa@ep.l.ee

Kui teiste pallimängude puhul on tavaks, et eri valiksarjade alagrupid loositakse teatud kindlate printsiipide alusel, milleks tavaliselt on riikide edetabelikoht või viimase aja tulemused, siis Euroopa võrkpalliliit (CEV) otsustas minna teist teed. Mai lõpus toimuva MM-valiksarja esimese ringi grupe koostades on Euroopa edetabeli reitinguid küll mõningal määral arvesse võetud, ent nii palju kui võimalik lähtus CEV kvartette moodustades riikide geograafilisest asukohast.

Eesti on küll ilusti ühes pun-dis lähinaabrite Läti, Valgevene ja Taaniga, ent edetabelikohti arvesse võttes on see nelik pea kaks korda raskem kui Kreeka–Rootsi–Norra–Island.

Kuigi riikide loosimise asemel paigutamine on kummaline, siis veidikenegi loogiline oleks olukord olnud juhul, kui 24 meeskonda oleksid jagatud edetabeli põhjal nelja kuuesse tugevusgruppi ja seejärel oleks gruppide puhul raken-datud geograafilist printsiipi.

„Kujundame seisukoha ja tee-me ehk ettepaneku, andmaks märku, et nii ei ole päris õige käituda. Erinevate võistluste korraldamine peaks toimuma ikkagi korralikel alustel, praegu on aga võistkonnad lihtsalt kuidagi ära pandud,” ütles Eesti võrkpalliliidu peasekretär Tarvi Pürn.

Lootus, et midagi muutub, on muidugi väike. Pealegi surub aeg takka, sest valik-mängud toimuvad juba veidi enam kui kolme kuu pärast. Teisalt ei ole halba ilma heata: Eesti naised said samadel alustel ülimalt kerge alagrupi.

Veider väikegrupp

Kummalisel kombel on tekkinud väikeriikide alagrupp, kuhu meeste puhul kuuluvad Luksemburg, Küpros, Šotimaa ja San Marino.

Ja veel üks nüanss. Kui kõigi teiste alagruppide võitja pääseb pärast üheringilist turniiri otse edasi ja teise koha omanikud saavad pääset jahtida veel oktoobris toimuval lisaturniiril, siis väikeriikide grupi teise koha meeskond sinna ei pääse. Loogiline on aga see, et otse pääsesid teise ringi ehk tosina parima sekka Euroopa edetabelis 2.–13. kohal olevad riigid. Edetabelijuht Poola on MM-i korraldajana pileti suurvõistlusele taganud. ●

Meeste alagrupid

CEV koostatud meeste MM-alagruppide tugevust on Eesti Päevaleht hinnanud ainult riikide kohtade järgi Euroopa edetabelis. Selguse mõttes on allolevast tabelist välja jäetud juba kolmandasse ringi edasi pääsenud riigid ja korraldajamaa Poola. Samuti riigid, kes on küll Euroopa edetabelis, aga valikmängudel ei osale, nagu Suurbritannia. Seega saab Euroopa edetabeli 14. kohal olev Holland allolevas tabelis esimese asetuse. Alagruppide puhul on esitatud neid väljaarvamisi silmas pidades riikide edetabelikoht ja edetabelikohtade summa, mille põhjal võiks hinnata gruppide tugevust.

A-alagrupp

Holland	1.
Horvaatia	12.
Bosnia ja Hertsegoviina	16.
Aserbaidžaan	18.
Kokku:	47

B-alagrupp

Sloveenia	2.
Israël	10.
Ungari	14.
Moldova	20.
Kokku:	46

Rasvases kirjas on turniire korraldavad riigid

C-alagrupp

Eesti	3.
Läti	8.
Valgevene	11.
Taani	15.
Kokku:	37

D-alagrupp

Belgia	4.
Austria	7.
Rumeenia	13.
Põhja-Iirimaa	28.
Kokku:	52

E-alagrupp

Kreeka	5.
Rootsi	17.
Norra	24.
Island	25.
Kokku:	71

F-alagrupp

Ukraina	6.
Montenegro	9.
Makedoonia	19.
Albaania	23.
Kokku:	57

G-alagrupp

Luksemburg	21.
Küpros	22.
Šotimaa	26.
San Marino	27.
Kokku:	96

Eesti meeskonnal esotsas kapten Kert Toobaliga seisavad ees rasked valikmängud.

Foto: Ilmar Saabas

Ronaldot ei peatanud ka ManU

Jalgpalli Meistrite liiga kaheksandikfinaalis viigistasid Madridi Real ja Manchester United 1 : 1. Hispaanlaste viigivärava sepistas võimsa pealöögi-ga Cristiano Ronaldo, kelle jaoks oli see tänavusel hooajal Meistrite liigas juba seitsmes tabamus. „Kuna mängisin kuus aastat Manchesteris, oli mäng minu jaoks väga emotsionaalne. Lõin küll värava, ent austusest [elamise klubi vastu] ma seda ei tähistanud,” rääkis vutitähktõht kohtumise järel. Veelgi emotsionaalsem õhtu seisab Ronaldol ees 5. märtsil, mil ta naaseb ManU kodustaadionile Old Traffordile.

Endise hoolealuse üle tundis uhkust ka ManU peatreener Sir Alex Ferguson. „Fenomenaalne – ma ei usu, et maailmas oleks ühtegi teist mängijat, kes suudaks nii teha,” kommenteeris Ferguson Ronaldo pealööki. ● Pärt Talimaa

MEISTRITE LIIGA

1/16-finaalid

Donetski Šahtar – Dortmundi Borussia 2 : 2 (1 : 1), V: 31. Darijo Srna, 68. Douglas Costa – 41. Robert Lewandowski, 87. Mats Hummels; Madridi Real – Manchester United 1 : 1 (1 : 1), V: 30. Cristiano Ronaldo – 20. Danny Welbeck.

Peremees Kaleb (Aivar Viidik) esitleb uhkelt perenaiste Leida (Bianca Mikovitš) ja Lilli (Aive Möttus) kätetööd. Ahjusooja leiva lõhn on kööki meelitanud ka linnavurled Vilhelmiina (Erika Klaats) ja Augusti (Mati Soomre). Naabrimees Endel (Peeter Ernits) istub ja unistab: „... sooja leiba – mõtelge!”

Aastapäevaks värsket leib ja leht!

PHILIPS

EURONICS

Kaasa raamat „Kodune leivategu leivaküpsetus-masinaga”

Telli Maaleht ja küpseta aastapäevaks värsket leib!

Loosi läheb 5 moodsat leivaküpsetusmasinat, kuhu lisa vaid koostisosad ja leib küpseb ise. Retseptid leiad aastapäeva eel Targu Talitast.

Loosimises osalevad kõik vähemalt 3kuulised või otsekorraldusega Maalehe tellimused, mis on tasutud hiljemalt 18. veebruariks 2013.

Tellimiseks helista telefonil **680 4444** või vormista tellimus internetis aadressil **www.maaleht.ee/leivategu**.

Tellimishinnad:

3 kuud	13,20 €
6 kuud	25,20 €
12 kuud	47,40 €
otsekorraldus	4,20 €

Vaata videot:

Maaleht
HEA EESTI LEHT

kuulutus.lehed.ee

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam. Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu – kõik ühest kohast! Reakuulutusi saab anda internetis aadressil kuulutus.lehed.ee, e-postiga anni.koppel@lehed.ee ning kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Info telefonil 680 4506.

K12

BRUCE WILLIS
VISA HING:
HEA PÄEV, ET SURRA

Saal 3 12:55
Saal 1 15:00 (v.a. N)
16:30 (ainult N) 17:15 (v.a. N)
19:30 (v.a. L, N) 21:45 (v.a. L)
Saal 2 19:30 (L, N) 21:45 (ainult L)
A.Le Coq Sviit 17:45 (ainult L)
19:00 (v.a. L, N) 21:00 (ainult N)

4 OSCARI NOMINENT
ANNA KARENINA
JUDE LAW KEIRA KNIGHTLEY

MS12

MAJATU ARMASTUSE LUGU
STSENAARIST TOM STOPPARD

Saal 9 13:25 (v.a. L, P) 16:05
Saal 10 18:45 21:25 (E, T, K, N)

Disney PIXAR
KOLLIDE KOMPANII **EELLINASTUSED!**
3D PERE

Saal 2 eesti k! 11:45 (ainult L)
Saal 6 vene k! 11:50 (ainult L, P)
Saal 8 eesti k! 14:50 (ainult L, P)
A.Le Coq Sviit eesti k! 13:30 (L) 16:00 (P)
A.Le Coq Sviit vene k! 13:00 (P) 15:30 (L)

EXIT FILM
Elavad Pildid
Hardi Volmeri film MS12

KINODES 22. VEEBRIAARIST
EELLINASTUS!
Saal 7 19:20 (ainult N)

Coca-Cola
PLAZA
www.forumcinemas.ee
mobile.forumcinemas.ee

INFO TELEFONILT 1182

*A.Le Coq Sviidi seansid tööpäeviti alates 17:00, nädalavahetustel ja pühadel 13:00

Piletihinnad: E-N ja reede kuni kl 18:00 tavapilet 4,50€/lastepilet 2,50€, 3D-pilet 5,00€/lastepilet 3,50€. E-N alates kl 18:01 tavapilet 5,00€/lastepilet 2,70€, 3D-pilet 7,00€/lastepilet 3,70€. Reede (alates 18:01), L-P ja riikilikel pühadel tavapilet 6,50€/lastepilet 2,90€, 3D-pilet 8,00€/lastepilet 3,90€. A.Le Coq Sviit E-N pilet 17€. R-P pilet 21€

TÄNA KINOS ARTIS:

ARTIS
KUNST ON KINOS
EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

ANNA KARENINA
FILMIDE "LEPITUS" NIING "KUNST JA ELARVAMUS"
REŽISSÖÖRI JOE WRIGHT'ILT

12:00 19:00

VALGE VANGISTUS
KINODES ALATES 15. VEEBRIAARIST

21:20

KOKOKO
MEIE ELU IGAVENE KOMOODIA
ALATES 1. VEEBRIAARIST

21:25

15.02

Anna Karenina	12:00 19:00	Karikakramäng II	17:40
Armastus	14:25	Valge vangistus	21:20
Just nagu armunud	15:30 19:10	Kokoko	21:25
Jaht	16:50		

www.kino.ee | Estonia pst. 9, Tallinn | Solarise keskus | Tel. 663 1380

www.kinosoprus.ee | Vana-Posti 8, Tallinn | Tel. 644 1919

TÄNA KINOS SÕPRUS:

KINO
»SÕPRUS«
EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION
PARIS KINO - AASTAST 1955

Just nagu armunud
Like Someone in Love
Abbas Kiarostami film
ALATES 14.02 2013

15.02

Armastuse õppetunnid	17:00
Just nagu armunud	19:00
Armastus	21:15

Vaata kino Sõprus nädalakava www.kinosoprus.ee

Danske Bank
New Standards

19-28.04.2013

JAZZ

27. aprill Merepaviljon

HIROMI:
THE TRIO
PROJECT (JAAPAN)

Piletid müügil Piletilevi müügikohtades ja internetis www.piletilevi.ee
Jazzkaare info 666 0030 ja piletid@jazzkaar.ee.

KAFO ERGO ●●● EestiPäevaleht www.jazzkaar.ee

EESTI EKSPRESS 14. veebruar 2013
SÕLTUMATU NÄDALALEHT

Minister Parts hoiab tubakaturgu hulluks minemast

Endine KGB-lane:

tänu eestlastele KGBs me üldse vabaks saime

Krister Kivi usutleb karmi elusaatusega eestlast Pariisis

Kirjanike Maja

Kirjanike Maja musta laega saalis, Harju 1, Tallinn

20. veebruar kell 18.00

MAAILM MÖÖDUB

LEHTE HAINSALE ühtu: 55 aastat Eesti Kirjanike Liidu liige, 72 raamatut ning osalemine Eesti Vabariigi taastamisel. Autor räägib oma eluteest ja tutvustab kirjutamisel olevat luulekogu "Maailm möödub". Kaasa teevad ANU LAMP, ANNE MAASIK ja HEIKKI-REIN VEROMANN.

Info telefonidel 6 276 410 ja 6 276 412
Pilet 2 eurot, (üli)õpilastele ja pensionäridele 1 euro

TALLINNA LINNATEATER

Maailmale nähtamatud pisarad
18., 19. veebruaril 19.00
16., 17. aprillil 19.00

Eesti filmi laulud
22., 23. aprillil 19.00

Kassa: 66 50 800
www.linnateater.ee

SIIM SAARE

Õnne sünnipäevaks!
Eesti Päevaleht

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam!

Telli kuulutus Eesti Päevalehte, Eesti Ekspressi ja Maalehte ühest kohast!
Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu internetipangas.

kuulutus.lehed.ee

Reakuulutusi saab edastada ka e-postiga anni.koppel@lehed.ee ja kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Lisainfo telefonil 680 4506.

Ivar Soopan

RÄNNAKUD MURTUD MAAL

Reisid sajandi suurimate loodus- katastroofide järges

Ivar Soopan

RÄNNAKUD MURTUD MAAL

Reisid sajandi suurimate looduskatastroofide järges

Sellest raamatust saab lugeda autori kolmest reisist paikadesse, mis jagasid aastail 2004–2006 ühist saatust. Kuigi kannatajaid oli veel paljude teistegi maade ja rahvaste hulgas, on selles reisikirjas kirjeldatud elu Tais, Indias ja Indoneesias.

Need on paigad, mida laastas maavärin või sellele järgnenud tsunami. Autor rändas neis paigus kohe pärast katastroofe ja kirjeldab selles raamatus elu lihtsate inimeste keskel. Need on maailma rängimate õnnetuspaikade lood. Nagu ikka reisikirjades, nii leiab ka siit huvitavaid persoone, kentsakaid juhtumeid, huumorit, kurbust, traagikat ja lihtsalt mõnusat äraolemist. Raamatut ilmestab rikkalik fotovalik.

Raamatud on saadaval raamatupoodides üle Eesti või tellides www.healugu.ee

Eesti Päevaleht

ÕUES ON KÜLM!

Ole hea, aita mulle soe kodu ehitada!

Kogume toetusi, et ehitada varjupaigas elavatele loomadele uued soojad kodud. Sinu abi aitab luua loomadele paremad elutingimused uute soojade kuutide näol.

Anna oma panus ülekandega **MTÜ Aita Nõrgemat** arvelduskontole SEB Pangas a/a **10220093334016** või telefoni teel - helistades numbrile **9001212**. Ühe telefonikõnega annetat 2 eurot.

Kampaaniainfo leiad MTÜ Aita Nõrgemat kodulehelt www.armasta.ee

Eesti Päevaleht

TELE2 emt TÄHTNÄPP Elion elisa

TIPOLIIN
KINNISVARABÜROO
VELJO TARVIS
tel. 5647 1516,
tel. 657 6301
veljo@tipoliin.ee
www.tipoliin.ee

OSTAME - MÜÜME - ÜÜRIME
TEIE KINNISVARA

- Kiire ja korrektne vormistamine.
- 15 a. töökogemus.
- Konsultatsioon tasuta!**

VEO- ja KOLIMISTEENUS

AEG KAUBELDA!

Holmes & Meyers kutsub metsaomanikke läbi rääkima metsas planeeritavate raiete üle.

Ostame kasvava metsa raietõigust. Pakkuda võib lageraidest harvenduseni.

ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava lepiku eest head hinda.

Lõhutud küttepuid müük, tellimine: tel 600 5323

HOLMES & MEYERS
Metsasõbralik ettevõtmine
tel 5553 3064, 5554 0620
e-post info@holmesmeyers.eu

Avaldame sügavat kaastunnet Anu Pildile kalli

EMA

surma puhul

Mõdrikult Ärijuhid 2009

Südamlik kaastunne Kristi Ulmle

EMA

kaotuse puhul

Töökaaslased

Laen

• **Laen kinnisvara tagatisel.**
ASA&O LaenuGrupp. Tartu mnt 29 Tln. 648 6083 www.aolaenu.ee.
Tutvuge tingimustega, konsulteerige asjatundjatega.

Ost

• **Kattid**, tel 565 9355, adv.ee

Müük

• **Meie kliendid on arukad ettevõtjad, kes ei kuluta raha edevusele vaid oma tegevusele!** Kasutatud kontori ja poe sisustust. Tähetorni 21-j Tall. E-R 10-17 Kauplusaldu APUNEKS OÜ

• **Müüa lõhutud küttepuid**, tel 509 2933

Teenused

• **KAARDID ENNUSTAVAD**
Tel 900 127 24 h, h 1,09 €/min
www.ennustus.ee

Teated

• **Gongide ja Kristallhelikausside** suur kontsert – Viimsi Huvikeskuses, Nelgi tee 1, Viimsi. 15.02.2013, kell 19:00, pääse 7€. Facebook: Kristalliharmonia, www.huvikeskus.ee

Töö

• **Vajatakse Norrasse ülddehustöölist** ja palkmajade ehitajaid. Tel 515 7377.

Töö

• **Vajatakse Norrasse ülddehustöölist** ja palkmajade ehitajaid. Tel 515 7377.

Tallinna Metsaomanike Selts

leinab oma liiget kauaaegset metsameest

VALTER GRÜNBERGI

ja avaldab kaastunnet lähedastele

Mälestame endist head kolleegi

ELVE SEMENENKOT

Ärasaatmine
Metsakalmistu kabelis
16.veebr kl 12

Kolleegid endisest Salvost

Südamlik kaastunne Nadja Armondile

EMA

kaotuse puhul

Kolleegid Forsist

Südamlik kaastunne Anule ja lähedastele

JUHAN LINNAS

kaotuse puhul

lauatennisistid Enn ja Rain-Mati

Avaldame kaastunnet Kuido Amannile isa

HELMUT AMANN

surma puhul

Töökaaslased
Interexpress Eesti OÜ

Südamlik kaastunne Taivo Millerile kalli

ISA

kaotuse puhul

Talent Plastics Tallinn kollektiiv

Mõni hetk on valusam kui teine, Mõni hetk on kohe väga, väga valus... (J. Tätt)

Südamlik kaastunne Merike Saulile perega kalli ema, ämma ja vanaema

VALLI AASMÄE

surma puhul

Saue Gümnaasium

Südamlik kaastunne dr Diana Loigomile armsa isa

NIKOLAI BAIKOVI

kaotuse puhul

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla Onkoloogia- ja hematoloogiakliiniku kolleegidistus

Uinus väsinud süda, Sinu elu on nüüd rahu.

Meie seast on lahkunud kallis Mamma

LEHTA ALISE MÄLTER

14.09.1924 - 12.02.2013

Ärasaatmine
Pärnamäe Krematooriumis
19. Veebr 2013 kl 12

Palume pargi mitte tuua

Leinates lapsed, lapselapsed ja lapselapselapsed

EESTI SCLEROSIS MULTIPLEX'I ÜHINGUTE LIIT ESITLEB:

SCLEROSIS MULTIPLEX'I TEABEÕHTU

Tallinn
Sokos Hotel Viru, Viru väljak 4 Duetto saal

18. veebruaril
kell 17.30

SM keskuse juhataja dr Katrin Gross-Paju

KÕIK RAVIMIÜRINGUTEST

- kuidas algatatakse uuring
- kuidas koostatakse disain ja valitakse patsiendid
- mida tähendab pimeuuring
- mida saab järeldustest
- SM keskuses toimunud uuringud

Sissepääs tasuta, ruumid kõigile ligipääsetavad. Paremaks ettevalmistamiseks palume registreeruda post@smk.ee või tel 566 77232 www.smk.ee

Teabeõhtute korraldamist toetab Hasartmängumaksu Nõukogu

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam!

Telli kuulutus Eesti Päevalehte, Eesti Ekspressi ja Maalehte ühest kohast!

Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu internetipangas.

kuulutus.lehed.ee

Reakuulutusi saab edastada ka e-postiga anni.koppel@lehed.ee ja kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Lisainfo telefonil 680 4506.

TELEVISIOON

ETV

06.55 Terevisioon

08.55 Draamasari Holby City: Ideaalne päev (Inglise 2002)

09.55 Terevisioon*

11.55 MI*

12.25 Muusikadokk Paavo Järvi ja Schumann Pier2 laval, 1/2 (Schumann at Pier 2, Saksa 2012)*

13.10 Tuhat tutvust: Eno Raud (ETV 1984)

13.50 Kaua sa kannatad... Justament (ETV 1988)

14.15 Foorum*

15.05 Kapital*

15.35 Kahekõne*

16.00 Draamasari Holby City: Ideaalne päev (Inglise 2002)*

17.00 Aktuaalne kaamera

17.10 Draamasari Õnne 13 (Eesti 2006)

17.40 Draamasari Südameasi: Mineviku varjud (Inglise 2008)

18.30 Aktuaalne kaamera

19.00 Ringvaade

19.35 Kõõgikodanikud

KANAL 2

06.00 Punased roosid*, 442

06.45 Joonissari Lucky Luke seiklused: Daltonite uus paps

07.10 Joonissari Delfiin Flipper: Õlilaik

07.35 Joonissari Sylvesteri ja Tweety seiklused: Niiluse needus. Havai 33 1/3

08.00 Reporter*

09.00 Roosa teemant*, 50

10.00 Keelatud vili*, 63

11.00 Kodus ja võõrsil*, 5433

11.30 Kodutunne*

12.30 Parim enne*: Meetal on varusid

13.00 Sa ei ole üksik*

13.30 Doktor Oz: Seksieksperiment on tagasi

TV3

06.15 Multifilm Redakai

06.40 Multifilm Winxid

07.05 Multifilm Käsna-Kalle Kantpüks

07.30 Multifilm Redakai*

07.55 Kaunis Lola, 114*

08.55 Kirgede torm, 1569*

09.55 Vaprad ja ilusad, 6409*

10.20 Võimalik vaid Venemaal*

10.50 Top Shop

11.05 Öhtusöök viiele 5, 19*

11.35 Monk 2, 12: Hr Monk ja telestaar

12.30 Eesti Muusikaauhinna 2013*

14.30 Vaprad ja ilusad, 6410

15.00 Lena, mu elu armastus, 33

16.00 Kaunis Lola, 115

17.00 Kirgede torm, 1570

18.00 Kättemaksukontor 2, 8: Pea-aegu täiuslik mõrv

19.00 Seitsmesed uudised

19.30 Öhtusöök viiele 5, 20: Second hand'i naised

20.00 KINO3: Mängufilm Skorpionikuningas (The Scorpion King, Saksa-Belgia-USA 2002)

21.50 Mängufilm Superpatrull (Super Troopers, USA 2001, komöödia)

23.50 KINO3: Mängufilm 40-aastane neitsi (40 Year Old Virgin, USA 2005, romantiline komöödia)

ETV2, KANAL 11, TV6, KANAL 12

ETV2

07.10 Animasari Arva ära, kui palju ma sind armastan **07.20** Animasari Beni ja Holly väike kuningriik* **07.30** Animasari Stella ja Sam* **07.45** Lastelavastus Völupliats (ETV 1989) **08.05** Animasari Võidukad lambad (Inglise 2012) **08.10** Lastetuba* **08.30** Kalailm* **09.00** Ringvaade* **10.05** Midsomeri mõrvad **11.43** ERR-i uudised **16.20** Smallville* **17.00** Animasari Joonajutud **17.20** Animasari Beni ja Holly väike kuningriik **17.35** Animasari Stella ja Sam **17.45** Animasari Maša ja karu **17.55** Lastetuba: Meisterdame Mariga **18.10** Laskesuusatamise MM Nove Mestos: Naiste teatesõit 4x6 km **19.45** Aktuaalne kaamera (viipekeeles) **19.50** Aktuaalne kaamera (vene keeles) **20.20** Nostalgiasari Neli tankisti ja koer* **21.15** Vana aja asjad: Majandus ja tootmine (Eesti 2004) **21.30** Virtuaalne revolutsioon, 2/4: Riigivaenlane? **22.30** Erica* **23.10** Keeluaia kuningas, 1/12 (Boardwalk Empire, USA 2010)* **00.20** Zeitgeist, 6/11: Lisa 3/4 (Zeitgeist: The Series, USA 2008)* **01.05** Eesti TOP 7* **01.45** Midsomeri mõrvad: Mõrvad St. Malley päeval (Midsomer Murders, Inglise 2003)* **03.33** ERR-i uudised

Kanal 11

06.30 Totaalne ärkamine! **09.00** Doktor Oz* **09.55** Ellen* **10.50** Madin vannitoas **11.20** Superlapsehoidja* **12.10** Top Shop, 19 **12.25** Kodukokad katsetavad* **12.55** 10 aastat nooremaks USA* **13.25** Piinlikud haigused **14.25** Südametukse, 119 **15.15** Südametukse, 120 **16.10** Superlapsehoidja **17.05** Naistekliinik **18.00** Doktor Oz **19.00** Pilvede all **20.00** Ellen **21.00** Mängufilm Romantiline reede - Vastik valentinipäev **23.00** Kamenskaja **00.00** Reporter **00.50** Naistekliinik* **01.35** Pilvede all* **02.20** Eva Luna, 28 **03.05** Pagaripiigad **03.30** Doktor Oz **04.15** Doktor Oz* **05.00** Reporter* **05.45** Talisman, 81

TV6

06.00 Hommikuraadio **09.00** Seitsmesed uudised **09.30** Kodu keset linna 3, 7 **10.00** Kutsuge Cobra 11 6, 80 **11.00** X-mehed: viimane vastuhakk **13.15** Top Shop **13.30** Kodu keset linna 3, 8 **14.00** Farscape – kosmoses kaotsis 1, 14 **15.00** Kutsuge Cobra 11 6, 80 **16.00** Kolmas kivi Päikesest 2, 45 **16.30** A rühm 2, 28 **17.30** Kutsuge Cobra 11 6, 81 **18.30** Simpsonid 16, 347 **19.00** Perepea 5, 74 **19.30** Järelevalveta 1, 8 **20.00** Kolmas kivi Päikesest 2, 46 **20.30** Simpsonid 16, 348 **21.00** KINOÕHTU: Jackass: trikke hulludele! **22.50** Paljalt naljakas 1 **23.25** Teismeliste seksielu, 4 **00.20** Vabaduse hind 1, 8 **01.10** Salatoimikud 1, 14 **02.05** Nurjatud tüdrukud 1, 8 **02.55** Hommikuraadio **05.00** Kodu keset linna 3, 8 **05.25** Seitsmesed uudised **05.50** Uudistemagasin

Kanal12

06.30 Eesti kõige-kõige* **07.00** Reporter **08.00** Galileo* **08.30** 20 kõige shokeerivamat...* **09.20** Conan* **10.10** Rannavalve **11.00** Jututuba **13.50** Komissar Rex* **14.45** Walker – Texase korralvõimur* **15.35** 20 kõige shokeerivamat... **16.25** Merepatrull **17.15** Komissar Rex: Tapvad mängukarud **18.10** Walker – Texase korralvõimur: Võidelda või surra? **19.00** Tuvikesed*: Minu ema **19.30** Tuvikesed*: Tantsukursused **20.00** Galileo **20.30** Driftikuningad, 6: Laitse rallipark, II **00.20** Kaks ja pool meest: Põrgulik kubemekaitse **00.45** Tuvikesed: Kolm töökohta **01.10** Tuvikesed: Nokaut **01.35** Night Chat **05.00** Postimees.ee

HOROSKOOP

JÄÄR

Nendel päevadel tasuks asjadele ja probleemidele läheneda loominguliselt. Sul peaks olema suurepärase intuitsiooni ja oskuse näha tervikut.

SÖNN

Võimalik, et pead täna oma põhimõtteid ja veendumusi kaitsma. Kuid see, millesse sina usud, ei pea olema viimane tõde.

KAHSIKUD

Kui töötad tähtsate failide või oluliste dokumentidega, siis võib mõni neist kas kaotsi minna või muul viisil segadust tekitada.

VÄHK

Parim päev uute, tulevikku suunatud projektide käimiseks. Hetk sisaldab endas nii asju kooshoidvat püsivust kui ka läbilöömiseks vajalikku jõudu.

LÕVI

Isiklik ja tööalane või ühiskondlik liin on omavahel vastulus. Boss võib olla kritiseerimise meeleolus ja teha sulle märkusi.

NEITSI

Vajad eelkõige vaimutoitu. Seega tasuks oma vaimu ja hinge millegi uudsega värskendada. Kultuurielamus või külaskäik eksootilise sõbra juurde oleksid head valikud.

KAALUD

Nüüd pane rõhku tööle, süsteemile, analüüsile. Sul on silma detailide märkamiseks ja vajaduse korral vigade paranduse tegemiseks.

SKORPION

Kellegi olek ja käitumine võib sind mitte rahuldada, aga ehk oled ise teiste suhtes liiga nõudlik? Oled vastuvõtlik inimeste halvale mõjule.

AMBUR

Tõmba otsad kokku, uusi ettevõtmisi ära praegu alusta. Nüüd võivad esile kerkida suhted ja inimesed, kellega olid seotud minevikus.

KALJUKITS

Täna on võimalik meeldiv kompromiss mõne seltskonna või meeskonnaga. Sinu ja teiste vahel on tavalisest enam vajalikku paindlikkust.

VEEVALAJA

Asjad-esemed ning omamine ja kasutamine võivad olla rohkem päevakorras. Ehk oled liiga suure kasu peal väljas ja see vähendab sinu loovat mõtlemist.

KALAD

Praegu tasuks arvestada: mida suuremad panused, seda suuremad kaotused. Paljud olukorrad ja inimsuhted on kaetud justkui uduvinega.

ILM

Reede -4...-1
Idatuul 1-5 m/s

Laupäev -6...0
Lõunatuul 1-5 m/s

Pühapäev -6...0
Edelatuul 2-8 m/s

Esmaspäev -6...0
Lõunatuul 3-9 m/s

RISTSÖNA

	KÜPSIS	LIND	KASTREERITUD TÄKK	KONTS	NOOT	VÄIKE RESTORAN	NÄITLEJA	VOLGA LISAJÕGI	LIINILAEV
	BARCLAY ... TOLLY	VAIMULIKU-KUUB	LÕUNA-AMERIKA SORALINE	... JOHANN von KRUSSENSTERN	VANA-ROOMA ROIVAS	VÕISTLUSLIK TEGEVUS	...AIMUS	RAHAÜHIK	EESTI LOO-MAKAITSE SELTS
PILJARDI-LOOK									
INDIA RAHAÜHIK CIA (eesti k.)									
ELLU ÄRATAMA JOOD									
VÕRK-PALLUR									
PLANEET									
JUMALDAV AUSTAMINE ROYAL RADAR ESTABLISHMENT									
GAAS									
LOKERIST									
RING-HAALING KUBE, HELVES									
DETSIAAR									
KALA									
ROHKEM MÄESTIK AAFRIKAS									

ERKKI KÖLU PÄEVAANEKDODID

•• Uusriikas jalutab pojaga loomaaias. Poiss näeb elevanti ja küsib: „Isa, kes see on?“

„Ma ei tea, pole sellist näinud.“

„Aga see?“ küsib poeg jaanalinnu puuri juures.

„Seda ma kah ei tunne!“

„Aga mis loom see on?“ osutab poiss lõville.

„Seda ma olen näinud, see on Peugeot!“ teatab isa uhkelt.

•• „Ma ostsin endale hiljuti šoti lambakoera, ja see on mu naabrid täiesti ära hirmutanud,“ räägib üks sõber teisele.

„Haugub kõvasti või?“ küsib teine.

„Ta ei haugu üldse! Aga see ruudu-

line seelik ja torupill...”

•• Vanamutt läheb koju ja näeb, et tema korterisse on sisse murtud. Ta helistab kohe politseisse. Varsti sõidabki maja ette patrullauto, sellest väljub politseinik, koer rihma otsas. Seda nähes sööstab mutike õue ja lõugab kätega vehkides: „Inimesed! Te ainult vaadake! Minu juurde murti sisse! Ja mida nemad teevad?! Nad saadavad mulle pimedad politseiniku!“

Meie planeet

Dilbert

MEIE PLANEET : VÕIMALUSED

SUDOKU Pappocom

Lahendused javihjeld: www.sudoku.com

3			9				4
	6					3	
		8	5		7	1	
	7		3	6	8		4
6							1
	9		7	1	5		8
		4	9		6	3	
	3						5
8			7				2

SUDOKU reeglid

•• Täida tühjad kohad numbritega 1 kuni 9. Numbrid 1 kuni 9 peavad esinema igas 9 veerus, igas 9 reas, igas 3 x 3 ruudus. Igas reas, igas veerus ja igas 3 x 3 ruudus võib iga number esineda ainult ühel korral.

Eelmise mängu lahendus:

9	6	2	1	7	5	8	3	4
1	8	5	6	4	3	7	9	2
3	7	4	2	9	8	6	5	1
7	9	6	8	2	1	5	4	3
4	5	3	9	6	7	1	2	8
2	1	8	5	3	4	9	6	7
8	3	7	4	5	9	2	1	6
6	4	9	7	1	2	3	8	5
5	2	1	3	8	6	4	7	9

Sudoku EPL-i veebiväljaandes

Mängi: www.epl.ee/sudoku

Sõbrapäeval sõbrata

Käisime Tallinna, Viljandi ja Pärnu varjupaigas. Tahtsime teada, kuidas sõpradel läheb.

Lemmik

Tiina Toomet

MTÜ Teie Loomakliinik

Suur nimetu pontu: liiga tavaline ja ime läbi elus

Nime tal ei ole. Kui ta eelmisel kevadel varjupaika sattus, ei hakatud talle nime panema, sest mõeldi: las uus peremees paneb. Nüüd on see koer olnud siin juba kakssada päeva. Paljud naabrid kõrvalpuuridest on lahkunud. Kes on leidnud tee tagasi koju, kes uude perre. Aga tema on ikka siin. Miks? Ta ei ole sugugi kuri, pigem sõbralik. Sobib ka lastega, ei ole mingi ärajooksja tüüp ja teda ei pea ketis pidama. Võib-olla ei taheta teda sellepärast, et ta näeb välja liiga tavaline. Tavaline must pontu.

Karmide varjupaigaseaduste järgi peaks ta olema juba surnud. Leitnud loomi tuleb hoida 14 päeva ja need päevad maksab kinni omavalitsus, mille territooriumilt loom on leitud. Kui endine omanik selle aja jooksul välja ei ilmu, võib hakata uut kodu otsima. Loomulikult ei juhtu selline asi ülcöö ja ka pärast 14 päeva täis tiksumist tahavad loomad süüa. Neid toidavad annetused, mida on praegu õnneks sedavõrd piisavalt, et ühtegi 50-st varjupaigas saada olevast koerast ei pea söögi- ega ruumipuuduse tõttu hukkama. Kõik nad ootavad kenasti oma uut peremeest ja uut saatust. Aga ootaja aeg on pikk. Varjupaigas on küll koht täis ja katus pea kohal,

Fotod: erakogud, Eero Vabamägi

personal tegeleb nendega jõudumööda ja mitu korda nädalas käivad vabatahtlikud koerajalutajad, aga ikkagi... Igaüks, kes vähegi koera hingeelu tunneb, teab, et kõige tähtsam on peremees, sõber, kellega koos ollakse nõus ka nälga ja janu kannatama ja isegi puu

Koer ei haletse end ka siis, kui kõrvalpuuride asukad uutesse kodudesse lähevad.

all magama. Koer on nii sügavalt inimese parima sõbra rolli sisse elanud, et tema elu on inimhinge läheduseta poolik.

Eks seegi koer otsis oma kadunud poolt, kui ta mööda Lasnamäed ringi traavis ja inimesi tüütas. Miks muidu oli ta eelmisel suvel kohaliku politseijaoskonna ukse kõrvale seo-

tud. Kõrval toidukott ja kiri, mis ütles, et koer on hooldamata, tüütab inimesi ja tuleb varjupaika viia. Tema kadunud pool – keegi on selle koera ju kunagi endale võtnud – jalutab aga meie keskel rahulikult ringi. Kas tõesti süda ei valuta?

Et mitte liiga hõrdameelseks minna, pean kohe ütleva, et õnneks koer ise selliseid mõtteid ei heieta, et oli kord selline elu ja sellised inimesed ja miks nad mu maha jätsid. Ta ei haletse end ka siis, kui kõrvalpuuride asukad riburada uutesse kodudesse lähevad ja tema muudkui ootab ja ootab. Koer elab oma hetkes ja on rõõmus, kui talle tähelepanu pööratakse. Mina olen see, kes haledaks muutub ja tahab üle kõige teda endale koju viia. ●

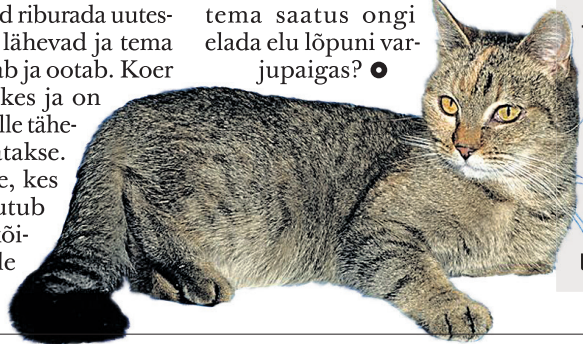
Lemmik

Laura Lintamm

MTÜ Teie Loomakliinik

Tagasihoidlik Silvia ootab hella hoolt

Kass Silvia leiti 2008. aasta juulikuus Tallinna kesklinnast. Ta oli umbes pooleaastane ja kehvast seisusest nagu tänavakassid ikka: silmad ja nina vesised, ise loid ja isutu. Ta raviti terveks, kohanes puuriluga kiiresti ja nüüd elabki kolmandat aastat varjupaigas. Tal ei ole meelde jäävat välimust ja korraks puurist mööda joostes ei ole võimalik ka tema iseloomust aru saada. Seega on ta pidanud aastaid nägema, kuidas temale heidetakse vaid põgus pilk, aga kõrvalpuuri lumivalget pikakarvalist iludust või kaugemal tumehalli sametkasukaga kassi nähes hakkavad inimesed kilkama. Silvia ei jää inimestele silma ei kasuka ega ka suure pai nurumisega. Pigem hoiab ta eemale. Kuid kui kellelgi tema jaoks tähelepanu jagub, siis võtab ta selle suurima tänuga vastu. Mida teha? Reeglite järgi oleks tema koht ammu loomade vikerkaaremaal. Kui keegi pole teda siiani tahtnud, siis miks peaks ka tulevikus tahtma. Aga tema pilti vaadates ei suuda keegi ju sedavõrd lõplikku otsust teha? K a s tema saatust ongi elada elu lõpuni varjupaigas? ●

Lemmik

Martti Lasn

MTÜ Teie Loomakliinikud

Rõõmus Lord ootab naljast aru saajat

Tere. Mina olen üks staažikamaid varjupaiga asukaid Pärnus ja võib-olla terves Eestis. Pean tunnistama, et ega ma päris täpselt mäletagi, kuidas siia sattusin, aga nüüdseks olen elanud oma „sviidis“ juba seitse aastat. Nimeks on mul Lord ja vanust üheksa aastat. Kuigi olen isane, siis jooksuajad lähevad minust mööda nagu tuul kõrvust, kui väga kiiresti joosta. Varjupaiga kommete kohaselt olen ma nimelt kastreeritud.

Ega elul siin suurt viga

Võta loom varjupaigast

● Varjupaigast looma võtmine peab olema läbi mõeldud ja pere ühine otsus. Kodulehtedel saab vaadata loomade pilte, kuid väga vaele oleks otsustada vaid välimuse põhjal. Kõigepealt tuleb vastata varjupaigatöötajate küsimustele ja selle põhjal vaadatakse, kas inimest lastakse üldse loomade juurde. Eelkõige selles, et vältida loomade väntsutamist. Kui valikus väga kindel ei olda, võiks järele mõelda ja käia looma aeg-ajalt vaatamas, et näha, kuidas sobitakse. ● Kui sobitakse, vormistatakse leping ja uus omanik võib hoolitsusega koju minna. Tema pea käib võib-olla ringi varjupaigast kaasa antud õpetussõnadest, koeral või kassil aga uuest olukorrast ja loodetavasti suurest õnnest, et lõpuks ometi leidis tema jaoks PÄRIS OMA SÕBER.

tamist. Kui valikus väga kindel ei olda, võiks järele mõelda ja käia looma aeg-ajalt vaatamas, et näha, kuidas sobitakse. ● Kui sobitakse, vormistatakse leping ja uus omanik võib hoolitsusega koju minna. Tema pea käib võib-olla ringi varjupaigast kaasa antud õpetussõnadest, koeral või kassil aga uuest olukorrast ja loodetavasti suurest õnnest, et lõpuks ometi leidis tema jaoks PÄRIS OMA SÕBER.

- Agility, Minikoerus, Koeratants
- Dr Tiina Toomet „Elust koos koeraga“
- Dr Jaak Jõks „Tervislikust toitumisest“
- Koolitaja Sirje Vets „Koera kasvatamisest“
- Tarmo Tali Koerusest „Kuidas valida sobiv koer?“

50% päeva jooksul müüdud Royal Canin'i toidukogusest annab Royal Canin Eesti Loomakaitse Seltsile

ROYAL CANIN

SUUR SÕBRAKUU KOERA

Ootame kõiki 16. veebruaril
kell 12.00-15.00
aianduskeskuses

HORTES

www.royal-canin.ee
www.hortes.ee

-1- Lavastaja Virve Aruoja, operaator Anton Mutt ja peaosatäitja Voldemar Panso jäädvustavad üksildast Jollerit pargis. **-2-** Joller ja Ruts – Panso ja Jüri Järvet **-3-** Filmi võluv kättesaamatu naisarmastaja Maia (Linda Rummo) koos Jolleriga

Filmiklassika

Andres Laasik
toimetaja

FAKTE FILMIST

- Voldemar Panso labidatööl „Näitleja Jolleris” on elulooline side – Panso töötas noorena Pääsküla turbarabas.
- Panso novell „Näitleja Joller” on tõlgitud ja avaldatud läti ja vene keeles.
- Film osales 1960. aastal televisioonifestivalil Moskvast ja sai seal auhinna.
- Filmi loomist toetas tollane televisiooni juhtkond, ringhäälingu juht Leopold Piip ja teleteatri juht Karin Ruus, kes teeb filmis kaasa ühes kõrvalrollis.

FILMISARJA 44. FILM

„Näitleja Joller”

- **Stsenarist:** Jüri Järvet (Voldemar Panso samanimelise novelli põhjal)
- **Lavastaja:** Virve Aruoja
- **Operaator:** Anton Mutt
- **Kunstnik:** Linda Andreste
- **Heliloojad:** Vidrik Kivilo, Genadi Podelski
- **Helirežissöör:** Ernst Veber
- Osades:**
- **Toomas Joller** – Voldemar Panso
- **Ruts Plutus** – Jüri Järvet
- **Maia** – Linda Rummo
- **Sirje** – Ester Pajusoo
- **Tagamaa** – Aksel Orav
- **Johannes** – Rudolf Nuude

●● „Näitleja Joller” tuleb müügile homme koos Eesti Päevalehe nädalalõpuväljaandega LP. Hind 4,99 eurot.

Koomik ja traagik laulavad duetti teatrists

Film on õnnestunud, kui seal on kasvõi üks hea meelde jääv laul, ning selle tingimusele Eesti esimene televisioonifilm „Näitleja Joller” tõepoolest vastab. Laulavad kaks suurkuju, Voldemar Panso ja Jüri Järvet, kes teevad seda meelde jäävalt ja mõnusalt.

Tegelikult oli „Näitleja Joller” esimene telemängufilm terves Nõukogude Liidus. Eestis hakati alates „Näitleja Jollerist” arvestama Eesti Telefilmiloomingut, kuigi tegelikult valmis film ammu enne, kui see stuudio loodi.

Pooleldi põrandaalusel moel Eesti Televisioonis valminud filmi aluseks olnud samanimeline Voldemar Panso novell ilmus 1954. aastal Loomingus nr 8. Samal aastal õppis tulevane teatrikorüfee veel Moskva teatrikoolis lavastamist.

Vastandid Joller ja Ruts

Panso kirjanduslikust pärandist on ekstraklass see osa, kus põhitrumbiks on kirjaniiku tähelepanuvõime – reisi- kirjad ja portreed, muu kipub ajas väsimas. Nõukogude ajal kanoniseeritud vene teatrigeeniuse Konstantin Stanislavski raamatukesest „Eetika” pärit fraasid mõjuvad filmistsenaariumis kõledalt, kuid Stanislavskit ja tema teost selles süüdistada oleks vale.

Films on väga huvitav vas-

tandite paar, keda esitavad Panso ja Järvet. Järvet mängib koomikut Rutsi, kel on sügav traagiline sisu, ja Panso traagikut Jollerit, kelle pinna pealsus peaks pilatud saama. Selles konstruktsioonis pakub film väärt tõde, et asjad pole nii, nagu nad esmapilgul paistavad.

Järvet saab selle vastuolu esitamisega suurepäraselt hakkama, aga Panso mängitud Jollerit mäng jääb üheplaaniliseks. Või siis segab Panso rolli koomilist tasandit vastu võtmast ajaga tema isiku kohale kogunenud aura. Noorpõlve Pan-

nii et maa must. Seega on Jollerit kujus omamoodi kajastatud teatrirahva väljatulek konkreetsest tõvest ja masendusest, mille all suur osa vaevles.

Teatri minevikuheldimus

Huvitav on see, et Virve Aruoja on valinud seda filmi esindusteatri tähistama tollase laevastiku ohvitseride maja, mitte Draamateatri. Osa sisevõtteid tehti aga Estonias, kust teadupärast 1949. aastal draamatrupp välja puksiti. Kas ei peegeldu Estonia teatri interjööride näitamises nostalgiline vihje vanadele headele aegadele, kus Estonia laval tegid teatrit suurkujud, nagu näiteks Paul Pinna ja Ants Lauter? Seesama minevikuheldimust täis sõnum võib olla ka jaapani stiilis õunapuuõites stseenis Ruts Baumaniga, kus rahva ette tuuakse kunagine Tallinna Töölisteatri armastatud kuulus näitleja.

Jollerit tegelaskujus on kajastatud teatrirahva väljatulek tõvest ja masendusest.

so kirjutas naljavesteid ja esines estraadilaval, äkki oskas tollane publik tema esinemistest koomilist iva paremini välja noppida. Panso ja Järvet duett „Hullumeelsuses” õnnestus juba paremini.

„Näitleja Joller” jutustab pudelisse kukkunud näitlejast. Teemat arendas moodsamal moel film „Jan Uuspõld läheb Tartusse”. „Näitleja Jolleril” on olemas selle ainese ajalooline tagapõhi, millest saab aimdust hiljuti trükivalgust näinud Panso päevaraamatutest – Stalini ajal joodi teatris

Eesti kultuuri leksikon

Film „Näitleja Joller” on hindamatu kultuurilooline materjal, kus on audiovisuaalselt jäädvustatud suur hulk kultuuripersonooni. Filmis on suur roll suurepärase fotogeneetiliste eeldustega Linda Rummol, kelle jaoks on see suurim filmitöö.

Näitleja Ärpsi rollis näeb Mait Malmsteni vanaisa Franz Malmsteni, Eesti Draamateatris pikka aega töötanud näitlejat. Pisiroll on teenekal Endel Pärnal, Estonia teatri operetitähel. Estonia tenoril Kalju Karaskil on filmis aga korstnapühkija muhe roll.

Film jäädvustab noore Sulev Nõmmiku, kes esitab karjeristlikku noornäitlejat Petersoni. Lavastajatena filmikultuuris endale koha leidnud kooliennad Tõnis Kask ja Grigori Kromanov mängivad kõrvalosi. Restoranistseenis näeb orkestris trumme mängimas praeguse eesti muusika suurkuju Eri Klasi.

LEHT + DVD

●●● **Eesti Päevaleht**

© Kõik Eesti Päevalehes avaldatud artiklid, fotod ja illustratsioonid on autoriõigusega kaitstud teosed, mille kasutuse reeglid on sätestatud autoriõiguse seaduses. Rõhutame, et nende reprodutseerimine ja levitamine ilma AS-i Eesti Ajalehed kirjaliku nõusolekuta on keelatud. Toimetusel on õigus kaastoid nende selguse huvides toimetada ja lühendada. / Kaastoid ei tagastata ega retsenseerita. / Kaebuste korral ajalehele sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee, või tel 646 3363

Peatoimetaja: Urmo Soonvald, 680 4400

Toimetust: Narva mnt 13, 10151 Tallinn, 680 4400, faks 680 4401, e-post mail@epL.ee **Eesti uudised** 680 4400, **kohalikud uudised** 322 3487, **välisuudised** 680 4455, **Ärileht** 680 4400, **arvamus** 680 4450, **kultuur** 680 4470, **sport** 680 4490. **Tellimine** 680 4444, **tellimine välismaale** KE Ajakirjanduse OÜ 641 1753, **reklaam** 680 4500. **EPL Online** www.epL.ee Väljaandja: AS Eesti Ajalehed, rg-kood 10004521

LEHT

